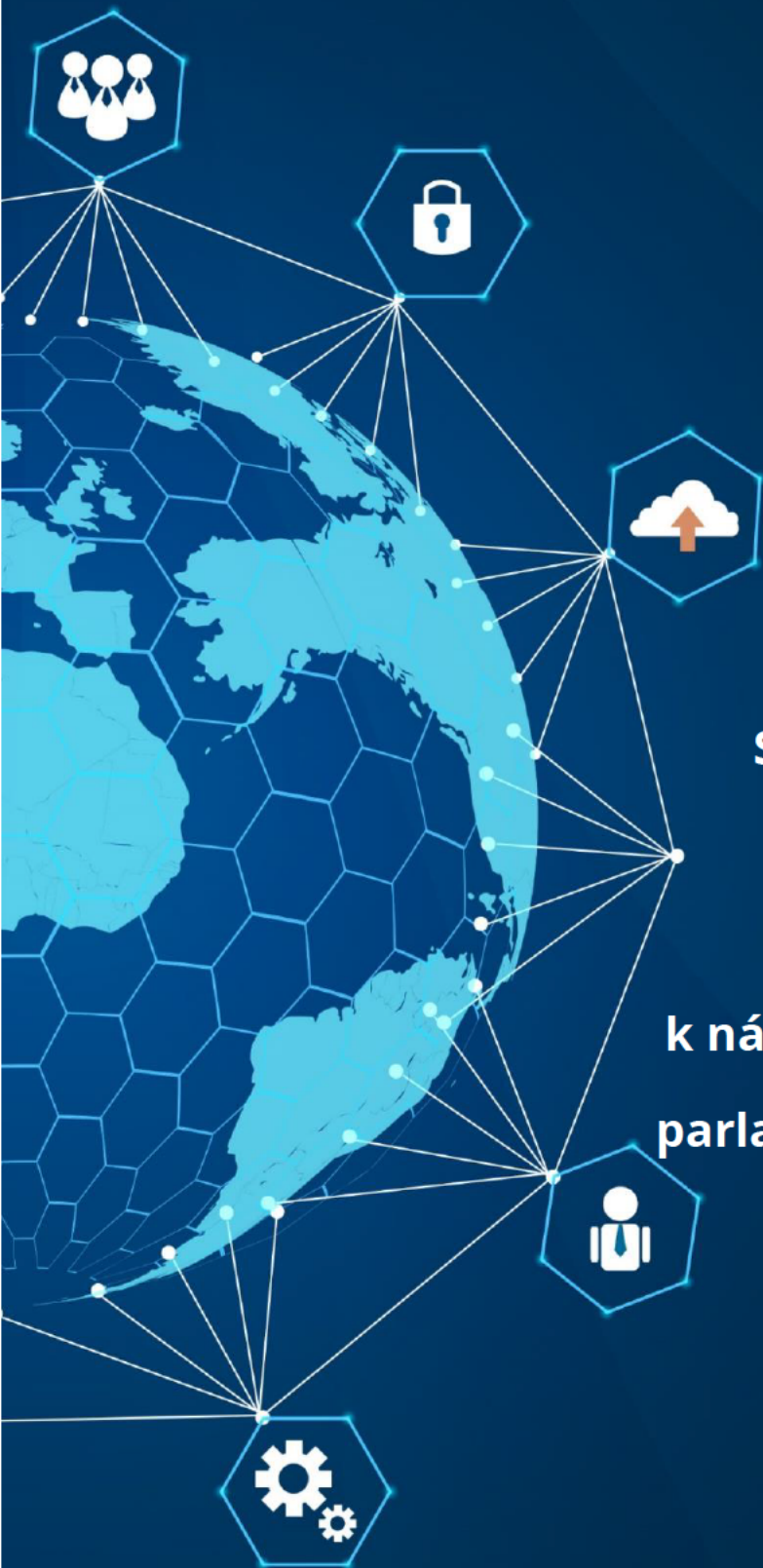

**Společné stanovisko EDPB
a evropského inspektora
ochrany údajů č. 02/2023
k návrhu nařízení Evropského
parlamentu a Rady o zavedení
digitálního eura**

Přijato dne 17. října 2023

OBSAH

1	Souvislosti	5
2	Oblast působnosti stanoviska	8
3	Obecné poznámky.....	9
4	Kapitola I – Předmět a definice	13
5	Kapitola III – Zákonné platidlo	14
6	Kapitola IV – Distribuce	14
7	Kapitola V – Používání digitálního eura jako uchovatele hodnoty a platebního prostředku	16
8	Kapitola VII – Technické vlastnosti.....	17
	8.1 Offline a online způsoby distribuce digitálního eura	17
	8.2 Podmíněné platební transakce v digitálních eurech	18
	8.3 Evropské peněženky digitální identity.....	18
	8.4 Vypořádání	19
	8.5 Obecný mechanismus odhalování a prevence podvodů	20
9	Kybernetická bezpečnost a provozní odolnost	23
10	Kapitola VIII – Ochrana soukromí a osobních údajů	23
	10.1 Článek 34: Zpracování poskytovateli platebních služeb	24
	10.2 Článek 35: Zpracování osobních údajů ECB nebo národními centrálními bankami	27
	10.3 Článek 36: Zpracování poskytovateli podpůrných služeb	28
11	Kapitola IX – Boj proti praní peněz.....	30
12	Kapitola X – Závěrečná ustanovení	34

Shrnutí

Dva roky poté, co Evropská centrální banka (ECB) zahájila fázi šetření týkající se vydání digitálního eura, se Evropský parlament a Rada Evropské unie budou v nadcházejících měsících zabývat návrhem nařízení, kterým se zavádí digitální euro jako digitální měna centrální banky. S ohledem na zvláštní význam digitálního eura z hlediska základních práv na soukromí a ochranu osobních údajů vyzvala Evropská komise EDPB a evropského inspektora ochrany údajů, aby vydali k tomuto návrhu společné stanovisko.

V obecné rovině EDPB a evropský inspektor ochrany údajů připomínají, že přidaná hodnota digitálního eura ve vysoce konkurenčním platebním prostředí by spočívala především v jeho důvěrnosti, a velmi proto vítají, že uživatelé digitálního eura budou mít vždy možnost volby, zda budou platit digitálním eurem nebo hotovostí, a že digitální euro nebude „programovatelnými penězi“. V tomto společném stanovisku rovněž vítají, že cílem návrhu je zajistit v souvislosti s digitálním eurem vysoký standard ochrany soukromí a osobních údajů, a oceňují úsilí, které bylo v tomto ohledu v rámci návrhu vyvinuto, zejména pokud jde o zavedení „offline plateb“, ve snaze minimalizovat zpracování osobních údajů v souvislosti s digitálním eurem a rovněž zavést záměrnou a standardní ochranu osobních údajů.

EDPB a evropský inspektor ochrany údajů však v souladu s koncepcí „záměrné ochrany soukromí a osobních údajů“ upozorňují spolunormotvůrce na řadu možných úskalí souvisejících s ochranou osobních údajů, jež by mohla – nebudou-li v návrhu řešena – ohrozit důvěru občanů v budoucí digitální euro, a v konečném důsledku i jeho přijetí ze strany společnosti. V tomto ohledu EDPB a evropský inspektor ochrany údajů vycházejí ze svých dřívějších postojů, které přijali od roku 2021.

Za prvé, EDPB a evropský inspektor ochrany údajů sice vítají, že distribuce digitálního eura bude prováděna „decentralizovaným způsobem“, tj. finančními zprostředkovateli, a nikoli přímo Eurosystémem. Domnívají se však, že by v legislativním textu měla být uvedena další vysvětlení ohledně způsobů distribuce digitálního eura.

Kromě toho mají EDPB a evropský inspektor ochrany údajů za to, že je namístě poskytnout další vysvětlení, pokud jde o nezbytnost a přiměřenost jednotného přístupového místa k jedinečným identifikátorům v souvislosti s digitálním eurem, jakož i ohledně toho, jak má být v tomto ohledu uplatňována záměrná a standardní ochrana osobních údajů. Kromě toho by legislativní text měl obsahovat vysvětlení, jak by poskytovatelé platebních služeb museli zpracovávat osobní údaje, aby bylo možné v praxi vymáhat omezení držby. Je nutné rovněž vyjasnit zpracování osobních údajů prováděné za účelem vymáhání omezení pro poplatky, jež mohou případně poskytovatelé platebních služeb účtovat.

Pokud jde o infrastrukturu pro vypořádání, kterou má zajišťovat a spravovat ECB, jsou EDPB a evropský inspektor ochrany údajů toho názoru, že by v normativní části návrhu měla být stanovena závazná povinnost, jež by zajišťovala pseudonymizaci všech údajů o transakcích vůči ECB a národním centrálním bankám.

EDPB a evropský inspektor ochrany údajů považují také za důležité, že ustanovení týkající se obecného mechanismu odhalování a prevence podvodů, který se ECB může rozhodnout zavést s cílem usnadnit odhalování a prevenci podvodů ze strany poskytovatelů platebních služeb, postrádají předvídatelnost, čímž je narušena právní jistota a schopnost posoudit nezbytnost zavedení takového mechanismu. Není zejména jasné, které úkoly by plnila ECB (jako případný orgán dohledu nad bojem proti podvodům zajišťovaným poskytovateli platebních služeb) na jedné straně a které úkoly (a související zpracování údajů) by plnili poskytovatelé platebních služeb na straně druhé. Spolunormotvůrci se proto vyzývají, aby více prokázali nezbytnost takového mechanismu a stanovili jasná a přesná pravidla upravující oblast působnosti a uplatňování zamýšleného mechanismu odhalování a prevence podvodů, včetně povahy podpory, kterou má ECB poskytovat poskytovatelům platebních služeb. Pokud by se takovou nezbytnost nepodařilo prokázat, doporučují EDPB a evropský inspektor ochrany údajů zavést opatření, která budou méně vtíravá z hlediska ochrany osobních údajů, jakož i vhodné záruky.

EDPB a evropský inspektor ochrany údajů v tomto společném stanovisku uznávají potenciální rizika, kterým by digitální euro mohlo čelit z hlediska informačních technologií a kybernetické bezpečnosti, a doporučují, aby byl v preambuli návrhu uveden výslovný odkaz na platný právní rámec kybernetické bezpečnosti.

Pokud jde o aspekty ochrany soukromí a osobních údajů související s digitálním eurem, evropský inspektor ochrany údajů a EDPB kladně hodnotí úsilí, které bylo v kapitole VIII a příslušných přílohách vynaloženo s ohledem na vymezení účelů a kategorií osobních údajů, pokud jde o zpracování, které mají provádět jednotlivé subjekty zapojené do vydávání a používání digitálního eura. Spolunormotvůrci by však měli uvést další vysvětlení, zejména pokud jde o právní základy použitelné pro tyto operace zpracování, rozdělení odpovědnosti a také typy osobních údajů, které mají být zpracovávány jednotlivými subjekty.

EDPB a evropský inspektor ochrany údajů litují, že v rámci návrhu byla zavržena možnost zakotvit u online plateb nízké hodnoty přístup spočívající v „selektivní ochraně soukromí“. V této souvislosti je třeba poznamenat, že míra rizika praní peněz a financování terorismu bude u online digitálního eura záviset na použité technologii a na rozhodnutích týkajících se konkrétního řešení, jež budou přijata ve fázi koncepce. S přihlédnutím k možným zmírňujícím opatřením, jež by mohla být přijata ke snížení tohoto rizika, proto EDPB a evropský inspektor ochrany údajů spolunormotvůrcům důrazně doporučují, aby zvláštní režim platný pro offline používání digitálního eura rozšířili u transakcí nízké hodnoty také na online používání, včetně stanovení prahové hodnoty, pod kterou by nebylo možné transakce sledovat pro účely boje proti praní peněz a financování terorismu.

Vzhledem k tomu, že souběžně s prací spolunormotvůrců na digitálním euru probíhají i práce ECB, připomínají EDPB a evropský inspektor ochrany údajů povinnost všech správců a společných správců údajů provést v souvislosti s digitálním eurem posouzení vlivu na ochranu osobních údajů v rozsahu stanoveném v článku 35 obecného nařízení o ochraně osobních údajů nebo článku 39 nařízení o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie. Kromě toho by měl návrh při stanovení provozního řešení a volbě technologických možností pamatovat také na povinnost záměrné a standardní ochrany soukromí a osobních údajů.

Po přijetí právních předpisů upravujících digitální euro budou EDPB a evropský inspektor ochrany údajů v rámci své oblasti odpovědnosti nadále sledovat jeho zavádění a budou připraveni poskytnout spolunormotvůrcům a ECB pokyny ohledně aspektů ochrany osobních údajů souvisejících s digitálním eurem.

Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a evropský inspektor ochrany údajů

s ohledem na čl. 42 odst. 2 nařízení 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES¹,

s ohledem na Dohodu o EHP, a zejména na přílohu XI a protokol 37 uvedené dohody, ve znění rozhodnutí Smíšeného výboru EHP č. 154/2018 ze dne 6. července 2018²,

s ohledem na žádost Evropské komise ze dne 29. června 2023, aby Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a evropský inspektor ochrany údajů vydali společné stanovisko k návrhu nařízení o zavedení digitálního eura³ a k návrhu nařízení o poskytování služeb v digitálních eurech poskytovateli platebních služeb zřízenými podle práva členských států, jejichž měnou není euro, a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1230⁴.

PŘIJALI TOTO SPOLEČNÉ STANOVISKO

1 SOUVISLOSTI

1. Dne 28. června 2023 přijala Evropská komise legislativní balíček⁵ týkající se digitálního eura, jehož součástí je návrh, kterým se zavádí právní rámec pro případné digitální euro⁶. Cílem tohoto návrhu je stanovit a upravit základní aspekty digitálního eura, jehož vydávání je výsadou Evropské centrální banky (dále jen „ECB“). Projekt digitálního eura započal ještě před přijetím legislativního balíčku týkajícího se digitálního eura. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů v dalším textu připomínají časovou posloupnost klíčových událostí, které vedly k přijetí legislativního balíčku týkajícího se digitálního eura, včetně názorů, které v této věci vyjádřil EDPB.
2. V říjnu 2020 zahájila ECB v souvislosti s rostoucím celosvětovým zájmem o digitální měny centrálních bank veřejnou konzultaci o případném zavedení digitálního eura jako nové formy digitální měny centrální banky pro použití při malých platbách, jež by měla doplňovat fyzickou hotovost v eurech⁷. Politické cíle zavedení digitálního eura spočívají v zajištění trvalého přístupu občanů Unie k měně centrální banky v souvislosti s klesající mírou používání fyzické hotovosti, v podpoře finančního začleňování a v podpoře inovací a strategické autonomie EU v oblasti plateb. V dubnu 2021 ECB zveřejnila zprávu o zpětné vazbě získané v rámci veřejné

¹ Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39.

² Pokud se v tomto dokumentu hovoří o „členských státech“, rozumějí se tím „členské státy EHP“.

³ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zavedení digitálního eura, COM/2023/369 final.

⁴ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o poskytování služeb v digitálních eurech poskytovateli platebních služeb zřízenými podle práva členských států, jejichž měnou není euro, a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1230, COM/2023/368 final.

⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3501

⁶ Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o zavedení digitálního eura (COM/2023/369 final).

⁷ ECB, zpráva o digitálním euru, říjen 2020, k dispozici na adrese https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/Report_on_a_digital_euro~4d7268b458.en.pdf.

konzultace⁸. Z uvedené zprávy vyplynulo, že 43 % respondentů, a to jak občanů, tak odborníků, považovalo za nejdůležitější vlastnost digitálního eura ochranu soukromí.

3. Dne 18. června 2021 zaslal EDPB evropským orgánům dopis týkající se aspektů ochrany soukromí a osobních údajů v souvislosti s případným zavedením digitálního eura⁹. V tomto dopise EDPB poukázal na to, že je nutné, aby evropské orgány pracovaly na digitálním euru, jehož neodmyslitelnou součástí bude „*záměrná a standardní ochrana soukromí a osobních údajů*“, a to v souladu s výsledky veřejné konzultace, již ECB zahájila v předchozím roce. Kromě toho EDPB upozornil na rizika, která by takový projekt představoval z hlediska soukromí a základních práv a svobod, pokud by digitální euro nebylo náležitě řešeno. EDPB poukázal zejména na riziko obecného sledování transakcí v rámci platebních infrastruktur, riziko nadměrné identifikace občanů používajících digitální euro a bezpečnostní riziko pro platební údaje a nabídl svou pomoc při zmírňování těchto rizik. Kromě toho se v dopise vyslovil pro možnost, aby část transakcí byla anonymní nebo byla minimálně ve značné míře pseudonymizována. EDPB poukázal také na skutečnost, že relevantním hlediskem pro řešení digitálního eura je fyzická hotovost, zejména pokud jde o nalezení správné rovnováhy mezi ochranou soukromí a osobních údajů a bojem proti praní peněz a financování terorismu.
4. Dne 14. července 2021 zahájila ECB v rámci projektu digitálního eura fázi šetření. Cílem této fáze v délce 24 měsíců bylo vyřešit klíčové otázky týkající se podoby a distribuce digitální formy eura a posoudit možný vliv digitálního eura na trh. Dále bylo jejím cílem nalézt způsoby řešení, které zajistí ochranu soukromí a předejdou rizikům pro občany eurozóny, zprostředkovatele a celou ekonomiku. V rámci své pomoci evropským orgánům v této věci se EDPB zúčastnil procesu konzultací ve fázi šetření a uspořádal několik jednání s odborníky ECB. Kromě veřejně vyjádřených postojů pořádal EDPB na toto téma také pravidelná interní jednání, kterých se zúčastnili i odborníci Komise. Komise tak mohla ve fázi sestavování tohoto návrhu těžit z pravidelného neformálního poradenství EDPB.
5. V dubnu 2022 zahájila Komise cílenou veřejnou konzultaci¹⁰ za účelem shromáždění dalších informací o celé řadě aspektů, včetně potřeb a očekávání uživatelů, očekávaných dopadů na klíčová odvětví a také na ochranu soukromí a osobních údajů. EDPB poskytl odpověď v rámci této konzultace v červnu 2022¹¹. EDPB ve svém příspěvku připomněl svůj postoj upřednostňující úplnou absenci kontrol zaměřených na boj proti praní peněz a financování terorismu, nepřekročí-li transakce určitou nízkou prahovou hodnotu, a také nutnost vyhnout se centralizaci transakcí ze strany jakéhokoli veřejného nebo soukromého subjektu, a vyjádřil se ve prospěch místního zpracování a uchovávání údajů o transakcích pod kontrolou uživatele. EDPB dále zdůraznil, že je třeba zamezit jakémukoli přístupu k údajům o transakcích ze strany ECB a národních centrálních bank (dále jen „Eurosystém“) za účelem omezování podvodů či vymáhání daňových pravidel. EDPB poukázal také na to, že zavedením omezení držby či

⁸ ECB, zpráva o veřejné konzultaci o digitálním euru, duben 2021, k dispozici na adrese <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2021/html/ecb.pr210414~ca3013c852.en.html>.

⁹ EDPB, dopis evropským orgánům týkající se aspektů ochrany soukromí a osobních údajů v souvislosti s případným zavedením digitálního eura, 18. června 2021, k dispozici na adrese https://edpb.europa.eu/system/files/2021-07/edpb_letter_out_2021_0111-digitaleuro-toecb_en_1.pdf.

¹⁰ https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/consultations/finance-2022-digital-euro_en.

¹¹ EDPB, odpověď v rámci cílené konzultace Evropské komise o digitálním euru, přijatá dne 14. června 2022, k dispozici na adrese https://edpb.europa.eu/system/files/2022-06/edpb_responseconsultation_20220614-digitaleuro_en.pdf.

prahových hodnot pro poplatky by byly dotčeny práva a svobody subjektů údajů, protože taková opatření by si vyžádala další shromažďování údajů a kontroly.

6. V září 2022 zveřejnila ECB první zprávu o pokroku dosaženém ve fázi šetření a v této zprávě navrhla několik možností řešení ochrany osobních údajů a soukromí v souvislosti s digitálním eurem. ECB rovněž připomněla, že klíčový význam z hlediska ochrany soukromí v souvislosti s digitálním eurem bude mít regulační rámec zřízený spolunormotvůrci¹². ECB zejména navrhla základní scénář, který vychází z vývoje digitálního eura dostupného online, v jehož rámci by všechny transakce byly ověřovány finančními zprostředkovateli, kteří digitální euro distribuují a kteří jsou plně transparentní od prvního vydání digitálního eura. ECB označila dvě možné varianty, a to *selektivní ochranu soukromí*, kdy by byla zajištěna vyšší míra soukromí u online plateb nízké hodnoty / s nízkým rizikem, a *funkčnost offline*, kdy by u offline plateb nízké hodnoty prováděných v těsné fyzické blízkosti nedocházelo k žádnému sledování, jako možnosti jdoucí *nad rámec základního scénáře*, jež by měly být předmětem dalšího zkoumání ze strany spolunormotvůrců.
7. Dne 10. října 2022 zveřejnil EDPB prohlášení¹³, v němž připomněl nutnost vyhnout se v rámci takovéto architektury založené na účtech systematickému sledování transakcí. Upozornil, že ověřování všech transakcí v digitálních eurech nemusí v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) odpovídat pojmům nezbytnost a přiměřenost používaným v oblasti ochrany údajů. EDPB připomněl, že k vyvážení tohoto rizika, jak online, tak offline, je z hlediska ochrany soukromí nezbytné zavést určitou prahovou hodnotu pro sledování transakcí nízké hodnoty. Kromě toho EDPB vyzval k veřejné a demokratické diskusi na toto téma.
8. Pokud jde o režim boje proti praní peněz a financování terorismu v případě digitálního eura, poukázal EDPB na to, že pro takový nástroj, jakým je digitální euro, se stávající právní rámec pro elektronické platby nejeví jako vhodný, neboť digitální euro má zásadně odlišné vlastnosti, pokud jde o politické cíle. Tento závěr je odůvodněn také mírou důvěry, která je nezbytná k naplnění očekávání vyjádřených během veřejné konzultace¹⁴. EDPB je proto zastáncem vytvoření zvláštního právního režimu pro digitální euro a doporučil provést posouzení rizik současně z hlediska soukromí i z hlediska boje proti praní peněz a financování terorismu.
9. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů znovu konstatují, že přidaná hodnota digitálního eura v již tak vysoce konkurenčním evropském platebním prostředí by spočívala především v jeho prvcích zaručujících ochranu soukromí a osobních údajů. Podle EDPB a evropského inspektora ochrany údajů jsou totiž prvky digitálního eura zajišťující ochranu soukromí a osobních údajů předpokladem pro získání důvěry veřejnosti v digitální formu měny centrální banky a zároveň rozhodujícím impulsem pro jeho přijetí občany EU¹⁵. Tuto důvěru by neměla

¹² ECB, Pokrok dosažený v rámci fáze šetření digitálního eura, 29. září 2022, k dispozici na adrese https://www.ecb.europa.eu/paym/digital_euro/investigation/governance/shared/files/ecb.degov220929.en.pdf?8eec0678b57e98372a7ae6b59047604b.

¹³ Prohlášení EDPB č. 04/2022 o možnostech řešení digitálního eura z hlediska ochrany soukromí a údajů, přijaté dne 10. října 2022, k dispozici na adrese https://edpb.europa.eu/system/files/2022-10/edpb_statement_20221010_digital_euro_en.pdf.

¹⁴ Viz bod 2 výše a poznámka pod čarou 8.

¹⁵ V této souvislosti EDPB a evropský inspektor ochrany údajů upozorňují, že podle průzkumu provedeného v Německu na objednávku tamní centrální banky (Bundesbank) zmiňovali respondenti mezi hlavními možnými

narušovat nevhodná podoba digitálního eura či jeho právního rámce. Hlavním účelem tohoto společného stanoviska je nutnost takové situaci předejít.

2 OBLAST PŮSOBNOSTI STANOVISKA

10. Dne 29. června 2023 Komise v souladu s čl. 42 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1725 (dále jen „nařízení o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie“) požádala EDPB a evropského inspektora ochrany údajů o společné stanovisko (dále jen „stanovisko“) ke dvěma návrhům nařízení, jež tvoří „balíček týkající se jednotné měny“. Tento legislativní balíček obsahuje:
 - návrh nařízení o zavedení digitálního eura¹⁶ (dále jen „návrh“),
 - návrh nařízení o poskytování služeb v digitálních eurech poskytovateli platebních služeb zřízenými podle práva členských států, jejichž měnou není euro, a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1230¹⁷.
11. Cílem těchto dvou návrhů, které se vzájemně doplňují, je zavést digitální euro a zajistit, aby Evropané, kteří chtějí platit penězi centrální banky, měli možnost tak učinit v hotovosti i v digitální měně. V rámci tohoto stanoviska se předkládají pouze doporučení týkající se návrhu nařízení o zavedení digitálního eura.
12. Návrh stanoví právní rámec pro přijetí a vydání digitálního eura ze strany ECB a v tomto ohledu do značné míry vychází z přístupu uvedeného ve třetí zprávě o pokroku, kterou ECB vydala v dubnu 2023¹⁸.
13. Konkrétněji řečeno, návrh stanoví rámec pro vydávání digitálního eura ze strany ECB v souladu s návrhem, aniž by bylo dotčeno nezávislé postavení a pravomoci ECB podle Smluv¹⁹. Návrh dále zavádí digitální euro jako zákonné platidlo a stanoví pravidla pro jeho distribuci prostřednictvím poskytovatelů platebních služeb. Vymezuje také úlohy a povinnosti národních centrálních bank a ECB při vydávání digitálního eura a finančním dohledu a stanoví základy

nevýhodami digitálního eura absenci přidané hodnoty (77 % respondentů), obavu, že jde o první krok na cestě ke zrušení fyzické hotovosti (61 %), a možnost všeobecného dohledu nad nákupními zvyklostmi (54 %) (Deutsche Bundesbank, měsíční zpráva, říjen 2021, k dispozici na adrese https://www.bundesbank.de/resource/blob/879312/8070_18037068359550e1d89a5dc366fe/mL/2021-10-digitaler-euro-private-haushalte-data.pdf). Podle poslední studie SPACE vydané ECB navíc 60 % občanů eurozóny považuje za důležité mít i nadále možnost platit v hotovosti. Za hlavní výhody hotovosti považují její anonymitu a ochranu soukromí (ECB, studie o platebních zvyklostech spotřebitelů v eurozóně, 20. prosince 2022, k dispozici na adrese https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_surveys/space/html/ecb.spacereport202212~783ffdf46e.en.html).

¹⁶ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zavedení digitálního eura, COM/2023/369 final.

¹⁷ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o poskytování služeb v digitálních eurech poskytovateli platebních služeb zřízenými podle práva členských států, jejichž měnou není euro, a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1230, COM/2023/368 final.

¹⁸ ECB, Pokrok dosažený v rámci fáze šetření digitálního eura – třetí zpráva, 24. dubna 2023, k dispozici na adrese https://www.ecb.europa.eu/paym/digital_euro/investigation/governance/shared/files/ecb.degov230424_progress.en.pdf.

¹⁹ Článek 133 SFEU.

technických charakteristik digitálního eura. Po přijetí tohoto návrhu bude muset ECB dále vypracovat technické normy pro zavádění digitálního eura.

14. Návrh předkládá dva způsoby používání digitálního eura: online a offline. Volba jedné z těchto variant ze strany uživatele digitálního eura má významné důsledky z hlediska ochrany osobních údajů, neboť stanoví pro každý z těchto způsobů distribuce odlišné povinnosti, například pokud jde o vypořádání transakcí a použitelnost pravidel pro boj proti praní peněz a financování terorismu²⁰.
15. Návrh má významné důsledky pro základní práva fyzických osob na soukromí a ochranu osobních údajů. Za dohled nad zpracováním osobních údajů podle návrhu budou odpovědné dozorové úřady zřízené podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů a nařízení o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie²¹.
16. Záběr tohoto stanoviska se omezuje na aspekty návrhu týkající se zpracování osobních údajů, které představují jeden z hlavních pilířů návrhu. Jelikož (jak je dále vysvětleno v tomto stanovisku) návrh vyvolává řadu obav týkajících se ochrany základních práv na soukromí a ochranu osobních údajů, není cílem tohoto stanoviska poskytnout úplný seznam všech otázek ani vždy poskytnout alternativní návrhy formulací. Cílem tohoto stanoviska je naopak řešit klíčové otázky návrhu v souvislosti s ochranou soukromí a osobních údajů.

3 OBECNÉ POZNÁMKY

17. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů vítají záměr, aby digitální euro mělo takovou podobu, kdy poskytovatelé platebních služeb, Eurosystem a poskytovatelé podpůrných služeb budou zpracovávat osobní údaje pouze v rozsahu nezbytném pro zajištění řádného fungování digitálního eura²². To je zřejmé ze způsobu, jímž se návrh snaží vymezit osobní údaje, které mají být zpracovávány každým z výše uvedených subjektů, a to definováním kategorií osobních údajů, které by spadaly pod každou činnost zpracování uvedenou v přílohách návrhu. Návrh rovněž zdůrazňuje potřebu odpovídajícího provádění zásady záměrné a standardní ochrany osobních údajů ve formě požadavku na zavedení nejmodernějších bezpečnostních opatření a opatření na ochranu soukromí²³ a zvláštních záruk v případech, které zasluhují zvláštní pozornost na základě souvisejících rizik²⁴.
18. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů rovněž vítají 12. bod odůvodnění návrhu, který odkazuje na rámec EU pro ochranu osobních údajů, jakož i 70. bod odůvodnění, v němž se zdůrazňuje, že vysoký standard ochrany soukromí a osobních údajů je zásadní pro zajištění

²⁰ Viz oddíl 11 tohoto stanoviska.

²¹ 12. bod odůvodnění návrhu.

²² 71. a 72. bod odůvodnění návrhu.

²³ Například v čl. 35 odst. 4 formou požadavku na jasné oddělení osobních údajů, aby Evropská centrální banka a národní centrální banky nemohly přímo identifikovat jednotlivé uživatele digitálního eura.

²⁴ Viz čl. 35 odst. 8 poslední věta návrhu.

důvěry veřejnosti v digitální euro, a odkazuje se na výše uvedené prohlášení EDPB vydané v roce 2022 o možnostech řešení digitálního eura²⁵.

19. Vzhledem k tomu, že občané i odborníci považují za nejdůležitější prvek u digitálního eura ochranu soukromí²⁶, EDPB a evropský inspektor ochrany údajů připomínají, že již od počátku by měla být součástí řešení digitálního eura záměrná i standardní ochrana osobních údajů, a to včetně rozhodnutí odborné povahy, která by činila ECB podle čl. 5 odst. 2 návrhu, a s ohledem na doplňující akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty přijaté Komisí podle čl. 5 odst. 1 po přijetí návrhu. V tomto ohledu EDPB a evropský inspektor ochrany údajů zdůrazňují, nakolik je při navrhování řešení digitálního eura důležité využívat technologie zvyšující ochranu soukromí.
20. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů rovněž připomínají, že podle judikatury Soudního dvora EU se pro jakákoli omezení výkonu práv na ochranu osobních údajů a respektování soukromého života v souvislosti se zpracováním osobních údajů uplatňuje test nezbytnosti²⁷. Jeho součástí je posouzení, zda by požadovaného výsledku nebylo dosaženo jinými opatřeními s nižší mírou zásahu do dotčeného základního práva. Kromě toho musí normotvůrce při přijímání opatření, která zasahují do základních práv na ochranu osobních údajů, posoudit, zda je význam cíle obecného zájmu sledovaného daným zpracováním úměrný závažnosti zásahu²⁸.
21. V této souvislosti mají EDPB a evropský inspektor ochrany údajů za to, že úkoly spojené se správou uživatelů (tj. se správou účtů v digitálních eurech / peněženek s digitálními eury a s poskytováním a správou platebních nástrojů), řízením transakcí (tj. iniciací, ověřováním a validací transakcí) a řízením likvidity (financováním a defincováním) by měly být v zásadě co nejvíce „decentralizované“. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů proto vítají, že distribuci digitálního eura by podle návrhu prováděli decentralizovaným způsobem regulování finanční zprostředkovatelé, a nikoli přímo Eurosystem. Decentralizovaný přístup by mohl především usnadnit výkon práv subjektů údajů u každého finančního zprostředkovatele jako správce údajů. V tomto ohledu obsahuje oddíl 8 tohoto společného stanoviska několik doporučení a výzev týkajících se vyjasnění rolí a úkolů, které by mohly být uloženy finančním zprostředkovatelům, aniž by to bylo na újmu fungování digitálního eura a úlohy ECB.
22. Kromě toho, ačkoli EDPB a evropský inspektor ochrany údajů uznávají, že je třeba zavést pro každého uživatele omezení držby digitálních eur, poukazují zároveň na to, že taková funkce automaticky znamená ztrátu plné anonymity a určitou míru zpracování osobních údajů²⁹.

²⁵ Prohlášení EDPB č. 04/2022 o možnostech řešení digitálního eura z hlediska ochrany soukromí a údajů, přijaté dne 10. října 2022, k dispozici na adrese https://edpb.europa.eu/system/files/2022-10/edpb_statement_20221010_digital_euro_en.pdf.

²⁶ Strana 7 posouzení dopadů návrhu, SWD(2023) 233 final.

²⁷ Rozsudek ze dne 16. prosince 2008, *Tietosuojaalvautettu proti Satakunnan Markkinapörssi Oy a Satamedia Oy*, C-73/07, EU:C:2008:727, bod 56; rozsudek ze dne 9. listopadu 2010, *Volker und Markus Schecke*, spojené věci C-92/09 a C-93/09, EU:C:2010:662, body 77 a 86. Viz také evropský inspektor ochrany údajů, Pokyny k posuzování přiměřenosti opatření omezujících základní práva na soukromí a ochranu osobních údajů, 19. prosince 2019, k dispozici na adrese https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/19-12-19_edps_proportionality_guidelines2_en.pdf.

²⁸ Rozsudek ze dne 1. srpna 2022, *OT proti Vyriausioji tarnybinės etikos komisijai*, C-184/20, EU:C:2022:601, bod 98.

²⁹ V tomto ohledu viz oddíl 7 tohoto stanoviska.

23. Jak již zdůraznil EDPB³⁰, pro zajištění důvěry občanů v budoucí digitální euro, a v konečném důsledku i pro jeho úspěch má zásadní význam vysoký standard ochrany soukromí a osobních údajů. V tomto ohledu se zdá, že zaznamenávání všech online transakcí v digitálních eurech bez ohledu na jejich výši by nebylo v souladu s cílem návrhu podpořit ochranu osobních údajů jakožto klíčovou politiku Unie ani s významem, který občané přikládají v souvislosti s digitálním eurem soukromí, jak vyplývá z výše uvedeného průzkumu provedeného ECB v roce 2021³¹. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů se proto domnívají, že je nutné zajistit vysokou úroveň ochrany soukromí nejen u offline plateb v digitálních eurech, jak předpokládá návrh v jeho současné podobě³², ale také u online plateb nízké hodnoty v digitálních eurech. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů doporučují dosáhnout tohoto cíle zavedením prahové hodnoty z hlediska ochrany soukromí pro online digitální platební transakce nízké hodnoty, jak je podrobněji popsáno v oddíle 11 níže.
24. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů rovněž oceňují úsilí o to, aby návrhem nebylo dotčeno uplatňování stávajících právních předpisů EU upravujících zpracování osobních údajů, včetně úkolů a pravomocí dozorových úřadů příslušných ke sledování souladu s právními předpisy o ochraně osobních údajů, jak je uvedeno v preambuli návrhu³³. Důležitý aspekt se týká právního základu pro správce zpracovávající osobní údaje v souvislosti s návrhem a vhodného rozdělení rolí a odpovědnosti mezi poskytovatele platebních služeb, Eurosystem a poskytovatele podpůrných služeb. Tímto aspektem se zabývá oddíl 10 tohoto společného stanoviska.
25. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů dále konstatují, že podle čl. 282 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) je ECB nezávislá při výkonu svých pravomocí a že orgány, instituce a jiné subjekty Unie (včetně Komise a spolunormotvůrců) musí tuto nezávislost respektovat. Článek 130 SFEU doplňuje, že ECB nesmí při výkonu pravomocí a plnění úkolů a povinností jí svěřených Smlouvami a statutem ECB vyžadovat ani přijímat pokyny od orgánů, institucí nebo jiných subjektů Unie. Podle článku 132 SFEU může ECB přijímat nařízení a rozhodnutí nezbytná pro plnění svých úkolů³⁴, což ECB skutečně často činí, a to i pokud jde o způsob, jímž zpracovává a spravuje osobní údaje v souvislosti se svými operacemi³⁵. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů sice náležitě respektují rozhodovací

³⁰ Prohlášení EDPB č. 04/2022 o možnostech řešení digitálního eura z hlediska ochrany soukromí a údajů, přijaté dne 10. října 2022, k dispozici na adrese https://edpb.europa.eu/system/files/2022-10/edpb_statement_20221010_digital_euro_en.pdf.

³¹ ECB, zpráva o veřejné konzultaci o digitálním euru, duben 2021, k dispozici na adrese <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2021/html/ecb.pr210414~ca3013c852.en.html>.

³² Článek 37 návrhu.

³³ 12. bod odůvodnění návrhu: „Veškerá zpracování osobních údajů podle tohoto nařízení musí být v souladu s nařízením (EU) 2016/679 a nařízením (EU) 2017/1725, pokud spadají do jejich působnosti. Za dohled nad zpracováním osobních údajů prováděným v souvislosti s tímto nařízením proto odpovídají dozorové úřady podle nařízení (EU) 2016/679 a nařízení (EU) 2018/1725.“ Kromě toho se v 70. bodě odůvodnění uvádí, že „[z]pracování osobních údajů za účelem dodržování tohoto nařízení a v souvislosti s ním by probíhalo v souladu s nařízením (EU) 2016/679 a nařízením (EU) 2018/1725 a případně také se směrnicí 2002/58/ES“.

³⁴ To se odráží i v čl. 282 odst. 4 SFEU: „Evropská centrální banka přijímá opatření nezbytná k plnění svých úkolů podle článků 127 až 133 a 138 a za podmínek stanovených statutem ESCB a ECB.“

³⁵ Jako příklad viz: rozhodnutí Evropské centrální banky (EU) 2020/655 ze dne 5. května 2020, kterým se přijímají prováděcí pravidla týkající se ochrany údajů v Evropské centrální bance a zrušuje rozhodnutí ECB/2007/1 (ECB/2020/28), Úř. věst. L 152, 15.5.2020, s. 13–20; rozhodnutí Evropské centrální banky (EU) 2021/1486 ze dne

autonomii ECB, zdůrazňují však rovněž, že je nutné, aby návrh stanovil jasná pravidla zpracování osobních údajů v souvislosti s vydáváním a používáním digitálního eura, která budou předmětem legislativní diskuse a schválení, včetně jasných záruk, čímž bude zajištěna nejvyšší možná úroveň ochrany základních práv a svobod.

26. V tomto ohledu si jsou EDPB a evropský inspektor ochrany údajů vědomi, že unijní normotvůrce je podle článku 133 SFEU, který je právním základem návrhu v rámci Smluv, pověřen „[přijímáním] opatření nezbytných pro používání eura jako jednotné měny“. Nicméně s ohledem na institucionální a právní omezení právního základu zakotveného v článku 133 SFEU, jež vyplývají z pravidel stanovených v SFEU, si ECB musí ponechat určitou míru volnosti, pokud jde o podrobná opatření, pravidla a normy, jako jsou ty uvedené v čl. 5 odst. 2 návrhu³⁶, jež přijme k provedení opatření přijatých spolunormotvůrci. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů si jsou rovněž vědomi, že právě to je důvodem, proč návrh obecně jen zřídka pověřuje ECB plněním určitých úkolů, nýbrž naopak často ponechává na jejím uvážení (použitím výrazu „může“ namísto [oznamovacího způsobu či] výrazu „musí“), zda je bude plnit, či nikoli³⁷. V každém případě i tehdy, když jsou rozhodnutí odborné povahy ponechána na uvážení ECB, je u takových rozhodnutí nutné zajistit soulad s právními předpisy Unie o ochraně osobních údajů, včetně požadavků na nezbytnost a přiměřenost.
27. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů také oceňují, že návrh kromě toho, že zdůrazňuje nutnost zajistit soulad s obecným nařízením o ochraně osobních údajů a nařízením o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie, stanoví také konkrétní omezení pro správce údajů a záruky pro subjekty údajů, pokud jde o zpracování osobních údajů. To platí například v případě zákazu uchovávání údajů o offline platebních transakcích v digitálních eurech poskytovateli platebních služeb nebo Eurosystémem stanoveném v čl. 37 odst. 2 návrhu. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů rovněž vítají požadavek, aby ECB před přijetím podrobných opatření, pravidel a norem, jež mohou mít dopad na ochranu osobních údajů podle čl. 5 odst. 2 návrhu, konzultovala danou věc s evropským inspektorem ochrany údajů.

7. září 2021, kterým se přijímají vnitřní pravidla týkající se omezení práv subjektů údajů v souvislosti s úkoly Evropské centrální banky v oblasti obezřetnostního dohledu nad úvěrovými institucemi (ECB/2021/42), Úř. věst. L 328, 16.9.2021, s. 15–22; a 10. bod odůvodnění rozhodnutí Evropské centrální banky (EU) 2022/1982 ze dne 10. října 2022 o využívání služeb Evropského systému centrálních bank příslušnými orgány a spolupracujícími orgány a o změně rozhodnutí ECB/2013/1 (ECB/2022/34) Úř. věst. L 272, 20.10.2022, s. 29–35.

³⁶ Čl. 5 odst. 2 stanoví, že „[v] rámci tohoto nařízení se digitální euro řídí rovněž podrobnými opatřeními, pravidly a normami, které může v rámci svých pravomocí přijmout Evropská centrální banka. Pokud mají tato podrobná opatření, pravidla a normy dopad na ochranu práv a svobod jednotlivců v souvislosti se zpracováním osobních údajů, konzultuje Evropská centrální banka jejich přijetí s evropským inspektorem ochrany údajů.“

³⁷ Viz příklad uvedený ve 25. bodě odůvodnění: „Evropská centrální banka **může** podporovat poskytovatele platebních služeb při plnění úkolu vymáhání případných omezení držby, a to i tím, že sama nebo společně s národními centrálními bankami zřídí jednotné přístupové místo k identifikátorům uživatelů digitálního eura a souvisejícím omezením držby digitálního eura.“ Viz také 68. bod odůvodnění: „Evropská centrální banka **[může]** zavést obecný mechanismus odhalování a prevence podvodů, který bude podporovat činnosti poskytovatelů platebních služeb v oblasti řízení boje proti podvodům při online platebních transakcích v digitálních eurech.“ (zvýraznění doplněno).

4 KAPITOLA I – PŘEDMĚT A DEFINICE

28. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že článek 2 návrhu obsahuje definice nezbytné pro porozumění návrhu jako celku. Domnívají se však, že některé definice buď chybí, nebo je v zájmu zajištění právní jistoty nutné jejich další upřesnění.
29. Za prvé, ústředním prvkem návrhu jsou údaje generované platebními transakcemi. Návrh však nevymezuje, co by spadalo pod pojem „údaje o transakci“ a zda se způsoby distribuce offline a online liší, pokud jde o typy údajů o transakci, které jsou buď generovány v rámci transakce samotné, nebo jsou předpokládány a vyžadovány k úspěšnému provedení transakce. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů doporučují přesně stanovit, jaký typ údajů by spadl do kategorie „údajů o transakci“. V tomto ohledu EDPB a evropský inspektor ochrany údajů rovněž konstatují, že v přílohách III, IV a V návrhu se používají široké kategorie osobních údajů, u nichž se předpokládá, že budou zpracovávány různými subjekty. Tyto kategorie osobních údajů by měly být přesněji definovány, jak je podrobně popsáno v oddíle 9 tohoto společného stanoviska.
30. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů navíc konstatují, že návrh na několika místech používá pojem „místní úložná zařízení“. Pojem „místní úložná zařízení“ je použit zejména v čl. 2 odst. 15, čl. 34 odst. 1 písm. c), čl. 35 odst. 1 písm. c) a v čl. 37 odst. 4 písm. b) návrhu, aniž by byl definován v článku 2 návrhu. Podle 34. bodu odůvodnění návrhu „[by] poskytovatelé platebních služeb měli registrovat a rušit registraci místních úložných zařízení pro offline platební transakce svých zákazníků v digitálních eurech.“ V tomtéž bodě odůvodnění se rovněž upřesňuje, že poskytovatelé platebních služeb by dočasně uchovávali identifikátor místního úložného zařízení používaného pro offline digitální euro. V 35. bodě odůvodnění se dále upřesňuje, že by poskytovatelé platebních služeb měli registrovat a rušit registraci místních úložných zařízení pro offline platební transakce svých zákazníků v digitálních eurech. V 75. bodě odůvodnění se upřesňuje, že v souvislosti s offline platebními transakcemi v digitálních eurech by poskytovatelé platebních služeb zpracovávali „[...] pouze osobní údaje související s vkládáním nebo vybíráním digitálních eur z platebních účtů v digitálních eurech za účelem jejich nahrání na místní úložná zařízení nebo z místních úložných zařízení na platební účty v digitálních eurech. To zahrnuje identifikátor místních úložných zařízení, který poskytovatelé platebních služeb přiřadí uživateli digitálního eura, jenž drží offline digitální euro.“ Zdá se proto, že při použití pojmu „místní úložná zařízení“ se v návrhu ve skutečnosti odkazuje na „mobilní zařízení“. Čl. 2 odst. 31 však výslovně definuje pojem „mobilní zařízení“ jako „zařízení, které umožňuje uživatelům digitálního eura autorizovat online nebo offline platební transakce v digitálních eurech, včetně zejména chytrých telefonů, tabletů, chytrých hodinek a nositelné elektroniky všeho druhu“. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů navíc konstatují, že v čl. 2 odst. 5 návrhu, v němž je definován pojem „platební účet v digitálních eurech“, se používá pojem „offline zařízení pro digitální euro“. V této souvislosti EDPB a evropský inspektor ochrany údajů doporučují objasnit, zda by „místní úložná zařízení“ byla jiná zařízení než „mobilní zařízení“ ve smyslu čl. 2 odst. 31 návrhu, a pokud ano, doporučují uvést v článku 2 návrhu samostatnou definici tohoto pojmu. Takové objasnění by se mělo přiměřeně vztahovat na pojem „offline zařízení pro digitální euro“ uvedený v čl. 2 odst. 5 návrhu.

31. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů navíc doporučují upřesnit definici pojmu „*identifikátor uživatele*“ v čl. 2 odst. 27 návrhu. Čl. 2 odst. 27 návrhu definuje pojem „*identifikátor uživatele*“ jako „*jedinečný identifikátor vytvořený poskytovatelem platebních služeb distribuujícím digitální euro, který pro účely online digitálního eura jednoznačně rozlišuje uživatele digitálního eura, ale který Evropská centrální banka a národní centrální banky nepřipisují identifikovatelné fyzické nebo právnické osobě*“. V této souvislosti EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že podle přílohy III by „*identifikátor uživatele*“ měl zahrnovat „*název majitelů místního úložného zařízení*“. Dalším příkladem je vzájemný vztah mezi pojmy „*identifikátor uživatele*“ definovaným v čl. 2 odst. 27 návrhu a „*pseudonym uživatele*“ definovaným v čl. 2 odst. 28 návrhu. Oba tyto pojmy patrně poukazují na pseudonymizaci ve smyslu čl. 4 odst. 5 obecného nařízení o ochraně osobních údajů, ačkoli to je výslovně uvedeno pouze v čl. 2 odst. 28 návrhu.
32. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů také upozorňují, že čl. 22 odst. 3 návrhu používá pojem „*jedinečné číslo platebního účtu v digitálních eurech*“, který však není v článku 2 definován. V zájmu právní jistoty proto EDPB a evropský inspektor ochrany údajů doporučují uvést v článku 2 definici pojmu „*jedinečné číslo platebního účtu v digitálních eurech*“. Uvedení takové definice by rovněž pomohlo vyjasnit rozdíl mezi dalšími typy identifikátorů uvedenými v návrhu, a to zejména „*identifikátorem uživatele*“ ve smyslu čl. 2 odst. 27 a „*pseudonymem uživatele*“ ve smyslu čl. 2 odst. 28 návrhu.

5 KAPITOLA III – ZÁKONNÉ PLATIDLO

33. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů vítají politický cíl poskytnout digitálnímu euru hodnotu zákonného platidla, jako je tomu v případě euromincí a bankovek. Digitální euro musí doplňovat fyzickou hotovost, která je zastřešujícím platebním prostředkem z hlediska ochrany soukromí a osobních svobod, a nikoli ji nahrazovat. V tomto ohledu EDPB a evropský inspektor ochrany údajů vítají skutečnost, že občané budou mít podle čl. 12 odst. 2 návrhu vždy možnost volby, zda zaplatí v digitálních eurech, nebo v hotovosti.

6 KAPITOLA IV – DISTRIBUCE

34. Návrh upravuje distribuci digitálního eura prostřednictvím stávajícího právního rámce EU pro poskytování platebních služeb stanoveného směrnicí (EU) 2015/2366 (druhou směrnicí o platebních službách)³⁸. Poskytovatelé platebních služeb mohou poskytovat platební služby v digitálních eurech celé řadě kategorií fyzických a právnických osob uvedených v článku 13 návrhu.
35. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že digitální euro lze podle čl. 13 odst. 1 písm. b) a c) návrhu distribuovat i fyzickým nebo právnickým osobám, které nemají bydliště nebo nejsou usazeny v členských státech, jejichž měnou je euro. Podle stávajícího znění návrhu však není jasné, v jakých případech, jakým způsobem a proč by bylo možné platební služby

³⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 a zrušuje směrnice 2007/64/ES, Úř. věst. L 337, 23.12.2015, s. 35–127.

v digitálních eurech omezit na tyto kategorie subjektů údajů, jaký by to mělo vliv na zpracování osobních údajů a zda by byly osobní údaje v případě omezení používání služeb vymazány. Není rovněž jasné, zda by tyto informace měly být upřesněny v rámci tohoto návrhu nebo v rámci návrhu nařízení o poskytování služeb v digitálních eurech poskytovateli platebních služeb zřízenými podle práva členských států, jejichž měnou není euro. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů proto doporučují vyjasnit zpracování prováděné v rámci distribuce digitálního eura fyzickým nebo právnickým osobám, které nemají bydliště nebo nejsou usazeny v členských státech, jejichž měnou je euro, a to buď v tomto návrhu, nebo v návrhu nařízení o poskytování služeb v digitálních eurech poskytovateli platebních služeb zřízenými podle práva členských států, jejichž měnou není euro.

36. V čl. 13 odst. 4 návrhu se vyžaduje předchozí souhlas uživatele digitálního eura s propojením platebního účtu v digitálních eurech s platebním účtem ve fiat měně pro účely financování a defincování účtu v digitálních eurech a pro účely doplnění plateb, které převyšují omezení pro držbu digitálního eura. Toto propojení by znamenalo zpracování osobních údajů, protože by docházelo k výměně informací o několika platebních účtech, které nemusí nutně poskytovat stejný poskytovatel platebních služeb. Z hlediska ochrany osobních údajů mají EDPB a evropský inspektor ochrany údajů za to, že takový předchozí souhlas by neměl být vykládán jako souhlas ve smyslu obecného nařízení o ochraně osobních údajů, ale spíše jako záruka smluvní povahy. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů proto doporučují nahradit výraz „předchozí souhlas“ výrazem „svolení“. Takový přístup by byl v souladu s návrhem nařízení o platebních službách³⁹ a s návrhem nařízení o rámci pro přístup k finančním údajům⁴⁰. V tomto ohledu již evropský inspektor ochrany údajů vydal konkrétní doporučení ve svých dřívějších stanoviscích⁴¹. Tato doporučení, zejména pokud jde o nutnost rozlišovat mezi „svolením“ a souhlasem se zpracováním osobních údajů, který tvoří právní základ obecného nařízení o ochraně osobních údajů, by byla platná i s ohledem na předmětný návrh.
37. Evropský inspektor ochrany údajů a EDPB by chtěli také upozornit, že pokyny Orgánu pro boj proti praní peněz (dále jen „AMLA“) a Evropského orgánu pro bankovníctví (dále jen „EBA“) zmiňované v čl. 14 odst. 5 návrhu je třeba vykládat v tom smyslu, že poskytovatelé platebních služeb by neměli evidovat status potenciálních uživatelů digitálního eura (např. status žadatele o azyl nebo osoby požívající mezinárodní ochrany nebo osoby bez stálé adresy nebo státního příslušníka třetích zemí, kterým nebylo uděleno povolení k pobytu), neboť takový krok by mohl tyto uživatele stigmatizovat.

³⁹ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o platebních službách na vnitřním trhu a o změně nařízení (EU) č. 1093/2010, COM/2023/367 final.

⁴⁰ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o rámci pro přístup k finančním údajům a o změně nařízení (EU) č. 1093/2010, (EU) č. 1094/2010, (EU) č. 1095/2010 a (EU) 2022/2554, COM/2023/360 final.

⁴¹ Stanovisko evropského inspektora ochrany údajů č. 38/2023 k návrhu nařízení o rámci pro přístup k finančním údajům, přijaté dne 22. srpna 2023, k dispozici na adrese https://edps.europa.eu/system/files/2023-08/2023-0730_d2425_opinion_en.pdf; stanovisko evropského inspektora ochrany údajů č. 39/2023 k návrhu nařízení o platebních službách na vnitřním trhu a návrhu směrnice o platebních službách a službách elektronických peněz na vnitřním trhu, přijaté dne 22. srpna 2023, k dispozici na adrese https://edps.europa.eu/system/files/2023-08/2023-0729_d2434_opinion_en.pdf.

7 KAPITOLA V – POUŽÍVÁNÍ DIGITÁLNÍHO EURA JAKO UCHOVATELE HODNOTY A PLATEBNÍHO PROSTŘEDKU

38. Čl. 15 odst. 1 návrhu v zásadě stanoví, že používání digitálního eura jako uchovatele hodnoty může podléhat omezením. Čl. 16 odst. 1 návrhu stanoví, že ECB vypracuje nástroje k omezení používání digitálního eura jako uchovatele hodnoty a rozhodne o jejich parametrech a použití. Čl. 35 odst. 8 návrhu stanoví, že za účelem podpory plnění povinnosti poskytovatelů platebních služeb prosazovat omezení držby podle čl. 16 odst. 1 a zajištění nouzového přechodu na žádost uživatele podle čl. 31 odst. 2 může ECB sama nebo společně s národními centrálními bankami zřídit jednotné přístupové místo k identifikátorům uživatelů digitálního eura a související omezení držby digitálních eur. Kromě toho čl. 35 odst. 8 stanoví, že budou zavedena nejmodernější bezpečnostní opatření a opatření na ochranu soukromí, která zajistí, že totožnost jednotlivých uživatelů digitálního eura nebude možné zjistit z informací, ke kterým mají přístup v jednotném přístupovém místě jiné subjekty než poskytovatelé platebních služeb, jejichž klientem nebo potenciálním zákazníkem tento uživatel digitálního eura je. V 77. bodě odůvodnění návrhu se dále uvádí, že je nezbytné jednotné přístupové místo k identifikátorům uživatelů digitálního eura a související omezení držby digitálního eura, neboť uživatelé digitálního eura mohou mít platební účty v digitálních eurech v různých členských státech. Při zřizování jednotného přístupového místa by měl Eurosystem zajistit, aby zpracování osobních údajů bylo minimalizováno na nezbytně nutnou míru a aby součástí byla záměrná a standardní ochrana osobních údajů.
39. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů uznávají, že v zájmu toho, aby uživatel digitálního eura, který může mít různé účty v digitálních eurech u různých poskytovatelů platebních služeb, nepřekročil omezení držby, je nevyhnutelná určitá míra zpracování osobních údajů. V této souvislosti EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že podle čl. 35 odst. 8 návrhu „[...] může ECB sama nebo společně s národními centrálními bankami zřídit jednotné přístupové místo pro identifikátory uživatelů digitálního eura a související omezení držby digitálních eur podle bodu 4 přílohy 4 [...]“ Kromě toho se v 77. bodě odůvodnění uvádí, že „[...] [p]ři zřizování jednotného přístupového bodu by Evropská centrální banka a národní centrální banky měly zajistit, aby zpracování osobních údajů bylo minimalizováno na nezbytně nutnou míru a aby součástí byla záměrná a standardní ochrana údajů [...]“.
40. Současně EDPB a evropský inspektor ochrany údajů mají za to, že návrh dostatečně neobjasňuje nezbytnost a přiměřenost zpracování osobních údajů uvedených v bodě 4 přílohy IV. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů proto doporučují, aby v 77. bodě odůvodnění bylo dále rozvedeno odůvodnění nezbytnosti a přiměřenosti jednotného přístupového místa. Návrh navíc neobsahuje informace o tom, jak má být v tomto ohledu prováděna záměrná a standardní ochrana osobních údajů. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů doporučují rovněž upřesnit opatření, která by měla být zavedena k zakotvení záměrné a standardní ochrany osobních údajů od samého počátku, a to včetně technických opatření, která by umožnila decentralizované ukládání⁴².

⁴² Je sice pochopitelné, že informace nezbytné k ověření celkového omezení držby digitálního eura na straně uživatele mohou pocházet z více než jednoho účtu v digitálních eurech, které patří stejnému uživateli, při provádění těchto ustanovení je však třeba prozkoumat možnost využití technologií zvyšujících ochranu

41. Kromě toho není z návrhu jasné, jak by poskytovatelé platebních služeb museli zpracovávat osobní údaje uvedené v bodě 1 přílohy III, aby mohli v praxi vymáhat omezení držby, a jaké záruky jsou zavedeny pro uživatele digitálního eura, jako je právo vznést námitky či podat odvolání proti rozhodnutím založeným na uplatňování omezení držby.
42. Článek 17 návrhu omezuje poplatky, které mohou poskytovatelé platebních služeb účtovat uživatelům za používání platebních služeb v digitálních eurech. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že při sledování dodržování tohoto ustanovení poskytovateli platebních služeb by ECB mohla zpracovávat osobní údaje, neboť by byla oprávněna požadovat od poskytovatelů platebních služeb, aby poskytovali „*veškeré informace nezbytné*“ pro uplatňování ustanovení tohoto článku. V tomto ohledu mají EDPB a evropský inspektor ochrany údajů za to, že široký odkaz na „*veškeré informace nezbytné*“ k tomuto účelu, by mohl mít v praxi nepřiměřený dopad na shromažďování osobních údajů. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů doporučují upřesnit, že toto ustanovení by mělo být uplatňováno v souladu s pravidly ochrany osobních údajů v závislosti na účelech zpracování, včetně zásady minimalizace údajů. Žádosti ECB o informace by měly být vždy písemné a odůvodněné, měly by se týkat jednotlivého případu a neměly by se vztahovat na celou evidenci ani vést k propojení evidencí⁴³.

8 KAPITOLA VII – TECHNICKÉ VLASTNOSTI

8.1 Offline a online způsoby distribuce digitálního eura

43. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že digitální euro by bylo k dispozici ve dvou režimech distribuce: v online verzi a v offline verzi⁴⁴. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů důrazně podporují zavedení offline používání digitálního eura, protože tento způsob by ve srovnání s online distribucí vykazoval vyšší úroveň ochrany soukromí. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů zejména vítají skutečnost, že podle čl. 23 odst. 1 návrhu bude digitální euro k dispozici pro online i offline platební transakce v digitálních eurech od prvního vydání digitálního eura.
44. Pokud jde o online režim, EDPB a evropský inspektor ochrany údajů podotýkají, že jak je uvedeno v čl. 13 odst. 6 ve spojení s 9. bodem odůvodnění návrhu, smlouvy o poskytování takových účtů a služeb by byly podepisovány mezi uživateli a poskytovateli platebních služeb, tj. nikoli mezi uživateli a ECB. Tento přístup je vítán, protože odráží decentralizovaný způsob zavedení digitálního eura (konkrétně prostřednictvím poskytovatelů platebních služeb) na rozdíl od centralizovaného přístupu, který by byl plně řízen Eurosystémem.

soukromí, díky nimž by bylo možné se vyhnout centrálnímu ukládání osobních údajů používaných k provádění výpočtů a přijímání příslušných rozhodnutí (např. zamítnutí transakce nebo nového účtu s určitým konkrétním omezením držby). V tomto ohledu lze jako možnou techniku zvážit bezpečný mnohostranný přepočít (viz Příručka OSN pro technologie zvyšující ochranu soukromí pro oficiální statistiky, oddíl 2.1 a související příklady, k dispozici na adrese <https://unstats.un.org/bigdata/task-teams/privacy/guide/index.cshtml>).

⁴³ 31. bod odůvodnění obecného nařízení o ochraně osobních údajů

⁴⁴ Čl. 23 odst. 1 návrhu.

45. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že podle čl. 22 odst. 3 návrhu „[k]aždý platební účet v digitálních eurech má jedinečné číslo platebního účtu v digitálních eurech“. Jak však již bylo uvedeno v oddíle 4 tohoto stanoviska, pojem „jedinečné číslo platebního účtu v digitálních eurech“ není v článku 2 návrhu definován. Absence takové definice vyvolává otázky: i) kdo bude odpovědný za pravidla pro definování tohoto identifikátoru; ii) jak by byl identifikátor generován: decentralizovaně, například tak, že by každý poskytovatel platebních služeb definoval svůj vlastní formát, nebo centralizovaněji, například ze strany ECB; a iii) co by tento identifikátor obsahoval. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů proto doporučují vymezit tyto prvky v nové definici „jedinečného čísla platebního účtu v digitálních eurech“ v článku 2 a veškerá nezbytná provozní ustanovení týkající se jeho vydávání uvést v článku 22.

8.2 Podmíněné platební transakce v digitálních eurech

46. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů zdůrazňují, že je důležité zajistit, aby digitální euro nebylo „programovatelnými penězi“. V tomto ohledu EDPB a evropský inspektor ochrany údajů upozorňují na rozdíl mezi programovatelnými penězi, které jsou v návrhu definovány jako „jednotky digitálních peněz s vnitřní logikou, která omezuje plnou zastupitelnost každé jednotky“⁴⁵, a podmíněnými platebními transakcemi v digitálních eurech, které jsou chápány jako platební transakce zadávané automaticky po splnění předem stanovených podmínek (např. splátky, které mají být prováděny pravidelně) dohodnutých plátcem a příjemcem⁴⁶.
47. Takové rozlišení je uvedeno v čl. 24 odst. 2 návrhu, který se týká podmíněných platebních transakcí a jenž výslovně zakazuje, aby digitální euro bylo programovatelnými penězi. Kromě toho 55. bod odůvodnění upřesňuje, že „[...] [p]odmíněné platby by neměly mít za cíl nebo důsledek použití digitálního eura jako programovatelných peněz.“ Čl. 12 odst. 1 navíc stanoví, že digitální euro musí být paritně směnitelné s eurobankovkami a euromincemi, což opět dokládá neprogramovatelnou povahu digitálního eura, neboť není vázáno na konkrétní použití.
48. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů tyto specifikace vítají a důrazně spolunormotvůrcům doporučují, aby tato ustanovení v návrhu zachovali. Z hlediska ochrany soukromí a osobních údajů by totiž programovatelné digitální euro představovalo nepřijatelně vysoké riziko z hlediska ochrany osobních údajů. Mohlo by například umožnit vyvozovat výdajové zvyklosti uživatele digitálního eura již v okamžiku vydání digitálního eura nebo vést k zavedení dalších mechanismů, které by zajišťovaly, že uživatelé nebudou obcházet pokyny omezující používání digitálního eura.

8.3 Evropské peněženky digitální identity

49. Pro účely přístupu k platebním službám v digitálních eurech a jejich využívání by návrh umožnil uživatelům digitálního eura používat vstupní služby vyvinuté poskytovateli platebních služeb

⁴⁵ Čl. 2 odst. 18 návrhu.

⁴⁶ Čl. 2 odst. 17 návrhu.

a ECB⁴⁷. Takovéto vstupní služby jsou definovány jako „všechny součásti nezbytné pro poskytování služeb uživatelům digitálního eura, které komunikují prostřednictvím definovaných rozhraní s back-endovými řešeními a jinými vstupními službami“⁴⁸. Tyto vstupní služby „[...] jsou interoperabilní s evropskými peněženkami digitální identity nebo jsou do nich integrovány“, přičemž uživatelé digitálního eura se budou moci na vyžádání šířeji opírat o funkce těchto peněženek⁴⁹.

50. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů připomínají, že předpokládané technické provedení⁵⁰ návrhu nařízení, kterým se zřizují evropské peněženky digitální identity, o němž se v současné době jedná⁵¹, koneckonců určí, zda zakotvit další záruky ochrany osobních údajů nebo použít řešení odpovídající právní úpravě ochrany osobních údajů⁵².
51. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že poskytovatelé platebních služeb provádějí řádnou identifikaci uživatele účtu v digitálních eurech pomocí vhodných ověření ve formě „poznej svého zákazníka“, a to ve fázi navázání vzájemného vztahu. K tomuto účelu by bylo možné vhodně využít evropské peněženky digitální identity. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů vítají, že k používání evropských peněženek digitální identity v tomto ohledu by podle čl. 25 odst. 2 návrhu docházelo pouze na žádost uživatelů digitálního eura, a nikoli standardně, což je v souladu s klíčovou zásadou ochrany osobních údajů spočívající v minimalizaci údajů a povinností správců údajů zajistit záměrnou a standardní ochranu osobních údajů⁵³.

8.4 Vypořádání

52. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že konečné vypořádání online platebních transakcí v digitálních eurech by mělo být prováděno v infrastruktuře pro vypořádání v digitálních eurech, kterou přijal Eurosystem⁵⁴. Jedná se o odlišný přístup ve srovnání s vypořádáním transakcí spočívajících v elektronických soukromých platbách, které se provádí mezi platebními institucemi decentralizovaně a kde Eurosystem nemá k platebním transakcím přístup. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů uznávají, že vypořádání online transakcí v digitálních eurech na makroúrovni by musela provádět ECB, protože digitální eura, která nejsou uložena na úrovni bank, představují přímý závazek ECB a národních centrálních bank⁵⁵, a je proto nutný registr na úrovni ECB.

⁴⁷ Čl. 28 odst. 1 návrhu. V odstavci 2 se pak doplňuje, že ECB nemá v souvislosti se vstupními službami vyvinutými ECB a používanými poskytovateli platebních služeb přístup k žádným osobním údajům.

⁴⁸ Čl. 2 odst. 20 návrhu.

⁴⁹ Čl. 25 odst. 1 a 2 návrhu.

⁵⁰ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/eudi-wallet-implementation>.

⁵¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3556.

⁵² Evropský inspektor ochrany údajů, formální připomínky k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 910/2014, pokud jde o zřízení rámce pro evropskou digitální identitu, 21. července 2021, strana 2, k dispozici na adrese https://edps.europa.eu/system/files/2021-07/21-07-28_formal_comments_2021-0598_d-1609_european_digital_identity_en.pdf.

⁵³ Čl. 5 odst. 1 písm. c) a čl. 25 odst. 1 a 2 obecného nařízení o ochraně osobních údajů.

⁵⁴ Čl. 30 odst. 2 a 64. bod odůvodnění návrhu.

⁵⁵ 9. bod odůvodnění návrhu.

53. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů zároveň zdůrazňují, že infrastruktura pro vypořádání přijatá ze strany ECB by uchovávala centrálně údaje o všech osobách, které používají digitální euro online, a zahrnovala by citlivé informace, jako je například ověření uživatele⁵⁶. Vzhledem k rozsahu a povaze centrálně ukládaných údajů by důsledky případného porušení zabezpečení údajů mohly poškodit velký počet osob. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů jsou připraveni pomoci při posuzování vhodných záruk, které je třeba v tomto ohledu zavést.
54. V této souvislosti EDPB a evropský inspektor ochrany údajů vítají 71. bod odůvodnění návrhu, v němž se uvádí, že „[...] [v]ypořádání transakcí v digitálních eurech by mělo být řešeno tak, aby Evropská centrální banka ani národní centrální banky nemohly přiřadit údaje k identifikovanému nebo identifikovatelnému uživateli digitálního eura“. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů vítají rovněž 76. bod odůvodnění, který upřesňuje, že „Evropská centrální banka a národní centrální banky mohou zpracovávat osobní údaje, pokud je to nutné pro plnění úkolů, které jsou nezbytné pro řádné fungování digitálního eura“. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů zároveň upozorňují, že návrh nestanoví závaznou povinnost, jež by zajišťovala pseudonymizaci všech údajů o transakcích vůči ECB a národním centrálním bankám. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů proto doporučují zakotvit výslovnou povinnost pseudonymizace údajů o transakcích vůči ECB a národním centrálním bankám v normativní části návrhu, namísto toho, aby se na ni pouze odkazovalo v 76. bodě odůvodnění návrhu.

8.5 Obecný mechanismus odhalování a prevence podvodů

55. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že čl. 32 odst. 1 návrhu odkazuje na mechanismus odhalování a prevence podvodů, který se ECB může rozhodnout zřídit s cílem usnadnit úkoly v oblasti odhalování a prevence podvodů, které musí poskytovatelé platebních služeb plnit podle směrnice (EU) 2015/2366, „[...] aby zajistila hladké a účinné fungování digitálního eura“. Tento mechanismus může provozovat buď přímo ECB, nebo poskytovatelé podpůrných služeb určených ECB. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů kladně hodnotí, že čl. 32 odst. 2 by stanovil povinnost ECB konzultovat před vypracováním podrobností o provozních prvcích mechanismu odhalování a prevence podvodů evropského inspektora ochrany údajů.
56. Podle čl. 32 odst. 3 by mechanismus odhalování a prevence podvodů: „[vyhodnocoval] v reálném čase riziko podvodu u online transakcí v digitálních eurech, které využívají výhradně poskytovatelé platebních služeb, a to ještě předtím, než je transakce zavedena do infrastruktury pro vypořádání digitálního eura“⁵⁷ a „[podporoval] poskytovatele platebních služeb při odhalování podvodných transakcí u vypořádaných online plateb v digitálních eurech“⁵⁸.
57. V této souvislosti je třeba uvést, že poskytovatelé platebních služeb již provádějí činnosti směřující k odhalování podvodů, zejména v rámci svých právních povinností podle druhé

⁵⁶ Bod 2 přílohy IV připojené k návrhu.

⁵⁷ COM (2023) 369 final, čl. 32 odst. 3 písm. a).

⁵⁸ COM (2023) 369 final, čl. 32 odst. 3 písm. b).

směrnice o platebních službách⁵⁹. V čl. 32 odst. 1 se navíc uvádí, že poskytovatelé platebních služeb by takové činnosti směřující k odhalování podvodů prováděly i v souvislosti s digitálním eurem. V 68. bodě odůvodnění se zároveň vysvětluje, že předpokládaný mechanismus odhalování a prevence podvodů je nezbytný, protože „[...] [včasné odhalování podvodů] lze zefektivnit pomocí informací o potenciálně podvodné činnosti pocházejících od jiných poskytovatelů platebních služeb.“ V tomtéž bodě odůvodnění se dále uvádí, že: „[t]ato obecná funkce odhalování podvodů existuje ve srovnatelných platebních schématech a je nezbytná k dosažení prokazatelně nízké míry podvodů, aby digitální euro zůstalo bezpečné pro spotřebitele i obchodníky.“

58. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů uznávají, že zřízení mechanismu odhalování a prevence podvodů by mohlo „zefektivnit“ včasné odhalování podvodů. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů mají nicméně za to, že zefektivnění včasného odhalování podvodů samo o sobě nestačí k tomu, aby byl na základě Listiny nezbytný zásah do základních práv na soukromí a ochranu osobních údajů, který by zamýšlený systém znamenal. Kromě toho se EDPB a evropský inspektor ochrany údajů domnívají, že návrh nestanoví jasná a přesná pravidla upravující oblast působnosti a uplatňování zamýšleného mechanismu odhalování a prevence podvodů, včetně povahy podpory, kterou má ECB poskytovat poskytovatelům platebních služeb. 68. bod odůvodnění například patrně naznačuje, že mechanismus odhalování a prevence podvodů bude mít srovnatelnou úlohu jako obecná funkce, která existuje v jiných platebních schématech. Článek 32 návrhu však nerozlišuje mezi úlohou a úkoly ECB jako orgánu pověřeného sledováním obecného systému dohledu nad výkonem činností v oblasti boje proti podvodům na jedné straně a úlohou a úkoly poskytovatelů platebních služeb na straně druhé. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů se proto domnívají, že článku 32 návrhu chybí předvídatelnost, čímž je narušena právní jistota a možnost posoudit nezbytnost zavedení takového opatření, což je nezbytnou podmínkou každého omezení základního práva na ochranu osobních údajů podle čl. 52 odst. 1 Listiny.
59. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů kromě toho sice uznávají, že v komerčních platebních schématech existují obecné funkce odhalování podvodů, jak se zdůrazňuje v 68. bodě odůvodnění, ale připomínají, že tyto činnosti jsou podpořeny využíváním různých technologií, od tradičních řešení založených na odhalování podvodů na základě předem stanovených pravidel, až po systémy založené na analýze v reálném čase, strojovém učení a umělé inteligenci, přičemž všechny tyto možnosti vyžadují zpracování velkého množství osobních údajů⁶⁰. Zajištění ochrany základních práv proto v této souvislosti vyžaduje pečlivé zvážení nezbytnosti a přiměřenosti daného zpracování osobních údajů a zároveň kvalitní záruky. Toto posouzení je o to důležitější, jedná-li se o takový systém, jakým je zamýšlený mechanismus odhalování a prevence podvodů.

⁵⁹ Viz čl. 72 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 a zrušuje směrnice 2007/64/ES (text s významem pro EHP), Úř. věst. L 337, 23.12.2015, s. 35–127.

⁶⁰ Například mezinárodní schémata soukromých platebních karet používají obecné mechanismy odhalování podvodů, které zpracovávají širokou škálu osobních údajů, včetně behaviorálních biometrických údajů, jež se pro účely odhalování podvodů používají k analýze vzorců chování spotřebitelů.

60. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů tudíž dospěli k závěru, že návrh dostatečně neprokazuje nezbytnost zřízení a provozování obecného mechanismu odhalování a prevence podvodů ze strany ECB a existenci vhodných záruk nutných k tomu, aby zpracování bylo v souladu se zásadou přiměřenosti. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů proto vyzývají spolunormotvůrce, aby tuto nezbytnost dále prokázali, nebo pokud taková nezbytnost prokázána nebude, aby zvážili opatření, jež budou z hlediska ochrany osobních údajů méně vtíravá. Nebude-li prokázána nezbytnost takového mechanismu, bude třeba vymezit zvláštní záruky, včetně záruk souvisejících s přiměřeným omezením uchovávání, a zajistit tak, že mechanismy boje proti podvodům nepovedou k nadměrnému a nepřiměřenému zásahu do základních práv a svobod v oblasti soukromí a ochrany osobních údajů fyzických osob⁶¹.
61. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů také konstatují, že zamýšlený mechanismus odhalování a prevence podvodů by podléhal řadě omezení a záruk, včetně toho, že by poskytovatelé platebních služeb byli povinni „[...] [zavést] vhodná technická a organizační opatření, [...] aby zajistili, že podpůrná služba nebude moci přímo identifikovat uživatele digitálního eura na základě informací poskytnutých mechanismu odhalování a prevence podvodů“⁶². Podobně v případě, že se ECB rozhodne nesvěřit úkoly související s mechanismem odhalování a prevence podvodů poskytovatelům podpůrných služeb, neměly by ECB a národní centrální banky přímo identifikovat jednotlivé uživatele digitálních eur.⁶³ V 68. bodě odůvodnění se současně vysvětluje, že přenos informací mezi poskytovateli platebních služeb a mechanismem pro odhalování a prevenci podvodů by měl podléhat nejmodernějším bezpečnostním opatřením a opatřením na ochranu soukromí, aby bylo zajištěno, že jednotliví uživatelé digitálního eura nebudou centrálním mechanismem pro odhalování a prevenci podvodů identifikováni.
62. Bez ohledu na nutnost dále zdůvodnit nezbytnost a přiměřenost mechanismu odhalování a prevence podvodů, jak je uvedeno výše, mají EDPB a evropský inspektor ochrany údajů rovněž za to, že ani poskytovatelé podpůrných služeb, ani ECB či národní centrální banky by neměli být schopni na základě informací poskytnutých do mechanismu odhalování a prevence podvodů identifikovat uživatele digitálního eura, a to v souladu s pseudonymizací ve smyslu čl. 4 odst. 5 obecného nařízení o ochraně osobních údajů. Proto je třeba čl. 32 odst. 4 a čl. 35 odst. 7 návrhu upravit v souladu s definicí pseudonymizace uvedenou v čl. 4 odst. 5 obecného nařízení o ochraně osobních údajů, a to v tom smyslu, že poskytovatelé platebních služeb na jedné straně a ECB a národní centrální banky na straně druhé by měli zavést vhodná technická a organizační opatření zajišťující, že zpracování osobních údajů bude prováděno takovým způsobem, aby osobní údaje již nebylo možné bez použití dalších informací přiřadit jednotlivému uživateli digitálního eura. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů navíc doporučují přijmout nejvhodnější technologie zvyšující ochranu soukromí, které by zajistily

⁶¹ Rychlý rozvoj technologií, jako jsou důvěrné výpočetní metody a homomorfní šifrování, by zejména mohl umožnit zavedení dynamických identifikátorů, které nevedou k identifikaci jednotlivých uživatelů digitálního eura, ani k jejich individuálnímu profilování na úrovni mechanismu odhalování a prevence podvodů.

⁶² Čl. 32 odst. 4 návrhu.

⁶³ Čl. 35 odst. 7 návrhu.

nejvyšší úroveň ochrany osobních údajů a zároveň zohledňovaly příslušné potřeby užitečnosti a škálovatelnosti.

9 KYBERNETICKÁ BEZPEČNOST A PROVOZNÍ ODOLNOST

63. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů si uvědomují možná rizika, kterým by mohly být vystaveny platby v digitálních eurech z hlediska informačních technologií a kybernetické bezpečnosti. V této souvislosti EDPB a evropský inspektor ochrany údajů připomínají, že (jak bylo zdůrazněno v posouzení vlivu připojeném k návrhu⁶⁴) na poskytovatele platebních služeb a poskytovatele podpůrných služeb se bude vztahovat nařízení o digitální provozní odolnosti⁶⁵ a že by Eurosystem měl podléhat novému nařízení o kybernetické bezpečnosti⁶⁶, o němž se v současné době jedná.
64. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů proto doporučují uvést v jednom z bodů odůvodnění odkaz na platný právní rámec kybernetické bezpečnosti.
65. Vzhledem k neexistenci zastřešujícího právního předpisu o kybernetické bezpečnosti, který by se vztahoval na všechny příslušné subjekty, EDPB a evropský inspektor ochrany údajů dále připomínají důležitost konzistentního přístupu k bezpečnosti a provozní odolnosti infrastruktury digitálního eura na jedné straně a infrastruktury poskytovatelů platebních služeb na straně druhé. Kromě toho je třeba do normativní části návrhu zahrnout veškerá ustanovení o kybernetické bezpečnosti a provozní odolnosti na vysoké úrovni, která jsou specifická pro infrastrukturu digitálního eura a na něž by se nevztahoval výše uvedený rámec kybernetické bezpečnosti (například případné odkazy na certifikaci).

10 KAPITOLA VIII – OCHRANA SOUKROMÍ A OSOBNÍCH ÚDAJŮ

66. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů vítají cíl vyjádřený v 70. bodě odůvodnění návrhu, který připomíná potřebu zavést vysokou úroveň ochrany soukromí a osobních údajů a zajistit tak důvěru Evropanů v budoucí digitální euro a realizaci dalších práv a svobod zakotvených v Listině. V této souvislosti EDPB a evropský inspektor ochrany údajů připomínají, že k dosažení tohoto cíle by právní předpisy měly konkrétně a jasně řešit aspekty ochrany osobních údajů v souvislosti s digitálním eurem⁶⁷.
67. V této souvislosti EDPB a evropský inspektor ochrany údajů vítají, že v kapitole VIII jsou stanoveny účely, pro které lze při poskytování digitálního eura zpracovávat osobní údaje. Cílem

⁶⁴ SWD(2023) 233 final, s. 87.

⁶⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2554 ze dne 14. prosince 2022 o digitální provozní odolnosti finančního sektoru a o změně nařízení (ES) č. 1060/2009, (EU) č. 648/2012, (EU) č. 600/2014, (EU) č. 909/2014 a (EU) 2016/1011, PE/41/2022/INIT, Úř. věst. L 333, 27.12.2022, s. 1–79.

⁶⁶ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví opatření k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v orgánech, institucích a jiných subjektech Unie, COM(2022) 122 final.

⁶⁷ Prohlášení EDPB č. 04/2022 o možnostech řešení digitálního eura z hlediska ochrany soukromí a údajů, přijaté dne 10. října 2022, k dispozici na adrese https://edpb.europa.eu/system/files/2022-10/edpb_statement_20221010_digital_euro_en.pdf.

této kapitoly je rovněž vymezit odpovědnost poskytovatelů platebních služeb, ECB a/nebo národních centrálních bank a případně poskytovatelů podpůrných služeb za operace zpracování údajů. Jak je však uvedeno níže⁶⁸, EDPB a evropský inspektor ochrany údajů mají za to, že spolunormotvůrci by měli tyto aspekty, jakož i právní základy použitelné na tyto operace zpracování dále vyjasnit.

68. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů navíc vítají přístup uplatňovaný v návrhu, který spočívá v tom, že v přílohách připojených k návrhu jsou upraveny kategorie osobních údajů, jež mohou být zpracovávány jednotlivými subjekty podílejícími se na vydávání digitálních eur. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů zároveň upozorňují, že tyto přílohy ne vždy obsahují taxativní seznam typů osobních údajů, které mají být zpracovávány, čímž je narušena právní jistota. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů vyzývají spolunormotvůrce, aby tyto seznamy dále upřesnili – pokud možno s ohledem na potřeby příslušných zúčastněných stran a na dodržování zásady minimalizace údajů a povinnosti záměrné a standardní ochrany osobních údajů.

10.1 Článek 34: Zpracování poskytovateli platebních služeb

69. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů uznávají, že cílem čl. 34 odst. 1 návrhu je vymezit účely, pro které budou poskytovatelé platebních služeb zpracovávat osobní údaje při poskytování služeb souvisejících s digitálním eurem. Použití výrazu „včetně“ v čl. 34 odst. 1 písm. a) a c) návrhu však vyvolává právní nejistotu ohledně přesných účelů, pro které mohou poskytovatelé platebních služeb zpracovávat osobní údaje. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů mají za to, že tyto cíle by neměly být vyjádřeny obecně, nýbrž jasně a přesně a měly by být objektivně spojeny s úkoly, které byly poskytovatelům platebních služeb svěřeny v rámci návrhu. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů proto doporučují, aby v čl. 34 odst. 1 písm. a) a c) byly taxativním způsobem uvedeny příslušné úkoly svěřené poskytovatelům platebních služeb, pro které lze podle návrhu zpracovávat osobní údaje.

Právní základy platné pro zpracování prováděné poskytovateli platebních služeb

70. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů mají za to, že návrh není dostatečně jasný, pokud jde o právní základ, o nějž se budou poskytovatelé platebních služeb opírat při zpracování údajů pro účely uvedené v čl. 34 odst. 1 návrhu, neboť se v něm odkazuje na veřejný zájem i na právní povinnost. V návrhu se zejména uvádí, že úkoly uvedené v čl. 34 odst. 1 návrhu plní poskytovatelé platebních služeb „ve veřejném zájmu“, což naznačuje, že tito poskytovatelé při zpracování osobních údajů uživatelů pro účely uvedené v článku 34 návrhu plní úkol ve veřejném zájmu v souladu s čl. 6 odst. 1 písm. e) obecného nařízení o ochraně osobních údajů. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů navíc konstatují, že 73. bod odůvodnění návrhu sice výslovně odkazuje na čl. 6 odst. 1 písm. c) obecného nařízení o ochraně osobních údajů a zmiňuje, že zpracování prováděné poskytovateli platebních služeb je „nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na správce vztahuje podle tohoto nařízení“, ale zároveň uvádí, že zpracování osobních údajů pro účely úkolů uvedených v čl. 34 odst. 1 písm. a) až c) je „úkolem ve veřejném zájmu, který je nezbytný pro ochranu občanů využívajících digitální euro, jakož i pro stabilitu a integritu finančního systému Unie“. 73. bod odůvodnění návrhu oproti tomu

⁶⁸ Viz body 74–76, 81, 85 a 86 níže.

upřesňuje, že poskytovatelé platebních služeb mohou zpracovávat osobní údaje za účelem plnění stávajících úkolů ve veřejném zájmu nebo za účelem splnění právní povinnosti stanovené v právu Unie.

71. V této souvislosti by EDPB a evropský inspektor ochrany údajů chtěli znovu zdůraznit, že podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů je zpracování osobních údajů zákonné pouze tehdy a do té míry, pokud se použije odpovídající právní základ podle čl. 6 odst. 1 zmíněného nařízení, přičemž použití jednoho z těchto šesti základů musí být stanoveno před zahájením činnosti zpracování a ve vztahu ke konkrétnímu účelu⁶⁹. Zejména EDPB a evropský inspektor ochrany údajů sice rozumí názoru Komise, že digitální euro je veřejným statkem obecného zájmu, mají však za to, že pokud účely uvedené v čl. 34 odst. 1 písm. a) až c) návrhu vyplývají z právních povinností, kterým poskytovatelé platebních služeb podléhají podle tohoto návrhu⁷⁰, jeví se jako nejvhodnější základ pro tyto činnosti zpracování čl. 6 odst. 1 písm. c) obecného nařízení o ochraně osobních údajů. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů proto doporučují, aby spolunormotvůrci v 73. bodě odůvodnění a v článku 34 návrhu upřesnili, že zpracování, které má být prováděno v souladu s čl. 34 odst. 1 písm. a) až c) návrhu, se provádí na základě právní povinnosti (čl. 6 odst. 1 písm. c) obecného nařízení o ochraně osobních údajů).
72. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů navíc doporučují v 73. bodě odůvodnění a v článku 34 návrhu upřesnit, že zpracování, které má být prováděno v souladu s čl. 34 odst. 1 písm. d) a e) návrhu, se provádí na základě právní povinnosti (čl. 6 odst. 1 písm. c) obecného nařízení o ochraně osobních údajů), jelikož se jedná o nejvhodnější právní základ, protože zpracování pro tyto účely vyžadují unijní právní předpisy.
73. Kromě toho si EDPB a evropský inspektor ochrany údajů přejí, aby bylo vyjasněno, že právní základ uvedený v článku 34 by se neměl vztahovat na platební služby v digitálních eurech, které poskytovatelé platebních služeb vyvíjejí a poskytují nad rámec základních platebních služeb v digitálních eurech⁷¹, na něž by se vztahoval čl. 6 odst. 1 písm. b) nebo a) obecného nařízení o ochraně osobních údajů, neboť tyto služby podléhají směrnici (EU) 2015/2366⁷².

⁶⁹ Pokyny EDPB č. 05/2020 k souhlasu podle nařízení 2016/679, přijaté dne 4. května 2020, bod 121, k dispozici na adrese https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_guidelines_202005_consent_en.pdf (v poznámce pod čarou 59 se rovněž odkazuje na skutečnost, že správci jsou povinni podle čl. 13 odst. 1 písm. c) a čl. 14 odst. 1 písm. c) obecného nařízení o ochraně osobních údajů informovat subjekty údajů o právním základu, o který se při každém zpracování opírají).

⁷⁰ Viz například použití *[oznamovacího způsobu]* v čl. 13 odst. 2 („[poskytovatelé platebních služeb] [...] **umožní** uživatelům digitálního eura ručně nebo automaticky financovat [nebo definancovat] jejich platební účty v digitálních eurech“), v čl. 13 odst. 3 („[poskytovatelé platebních služeb] **zpřístupní** uživatelům digitálního eura funkce financování a definancování“), v čl. 13 odst. 4 („[poskytovatelé platebních služeb] [...] **umožní** uživatelům digitálního eura [...]“), v čl. 16 odst. 1 („[poskytovatelé platebních služeb] [...] **použijí** tato omezení na platební účty v digitálních eurech“) návrhu, jakož i v čl. 23 odst. 1 („digitální euro **bude** k dispozici pro online i offline platební transakce v digitálních eurech“) a v čl. 30 odst. 3 návrhu („[k]onečnému zúčtování offline platebních transakcí v digitálních eurech **dojde** v okamžiku, kdy jsou aktualizovány záznamy o příslušných držbách digitálního eura v místních úložných zařízeních plátce a příjemce“) (zvýraznění doplněno).

⁷¹ EDPB a evropský inspektor ochrany údajů v tomto ohledu konstatují, že podle 30. bodu odůvodnění budou přesnou povahu těchto služeb vytvářet poskytovatelé platebních služeb, a nejsou proto v návrhu definovány.

⁷² Pokud jde o uplatňování čl. 6 odst. 1 písm. b) a a) obecného nařízení o ochraně osobních údajů, odkazujeme na Pokyny EDPB č. 06/2020 ke vzájemnému vztahu druhé směrnice o platebních službách a obecného nařízení

74. V čl. 34 odst. 2 návrhu se upřesňují kategorie osobních údajů, které by měly být zpracovávány pro účely uvedené v čl. 34 odst. 1 písm. a) až c) – tyto kategorie jsou uvedeny v příloze III návrhu. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů mají za to, že by bylo vhodné v příloze III dále upřesnit konkrétní typ údajů, které mohou poskytovatelé platebních služeb zpracovávat. Jasně vymezení typů osobních údajů má o to větší význam, že právní základ uvedený v čl. 6 odst. 1 písm. c) obecného nařízení o ochraně osobních údajů je platný jen tehdy, pokud je právní povinnost přesně stanovena a má dostatečně jasný právní základ, co se týče zpracování osobních údajů, které tato povinnost vyžaduje, a nemá-li správce údajů zbytečnou volnost při rozhodování o tom, jak tuto právní povinnost splnit.⁷³
75. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů zejména spolunormotvůrcům doporučují, aby blíže specifikovali typy osobních údajů, které by spadaly do těchto kategorií údajů:
- „*identifikátor uživatele*“ v bodě 1 podbodě i) přílohy III, pro něž je v bodě 3 podbodě i) přílohy III uvedeno, že může zahrnovat mimo jiné „*název majitelů místního úložného zařízení*“⁷⁴. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů navíc konstatují, že pojem „*identifikátor uživatele*“ je použit také v bodě 3 podbodě i) přílohy III, který se vztahuje na zpracování pro účely poskytování digitálního eura offline (čl. 34 odst. 1 písm. c)). Podle čl. 2 odst. 27 se však „*identifikátorem uživatele [rozumí] jedinečný identifikátor vytvořený poskytovatelem platebních služeb [...] pro účely online digitálního eura [...]*“, což je patrně v rozporu s použitím tohoto pojmu v bodě 3 podbodě i) přílohy III,
 - „*informace o platebních účtech v digitálních eurech*“ v bodě 1 podbodě iii) přílohy III. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů sice konstatují, že uvedený pojem může zahrnovat „*[informace] o držbě digitálních eur uživatelem digitálního eura a [jedinečné číslo] platebního účtu v digitálních eurech*“, bod 1 podbod iii) přílohy III však neposkytuje dostatečně jasnou informaci o tom, jaké další typy osobních údajů by do této kategorie spadaly,
 - „*informace o online platebních transakcích v digitálních eurech*“ v bodě 1 podbodě iv) přílohy III. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů sice konstatují, že uvedený pojem může zahrnovat „*[identifikátor] transakce a [částku] transakce*“, bod 1 podbod iv) přílohy III však neposkytuje dostatečně jasnou informaci o tom, jaké další typy osobních údajů by do této kategorie spadaly,
 - „*jedinečné číslo platebního účtu v digitálních eurech*“ v bodě 2 podbodě iii) přílohy III. Vzhledem k tomu, že v článku 2 návrhu⁷⁵ není v tomto ohledu uvedena žádná definice, není jasné, co by tento identifikátor obsahoval, ani jak a kým by byl vytvářen (tj. zda decentralizovaně, kdy by si každý poskytovatel platebních služeb definoval svůj vlastní formát, nebo centralizovaněji, ECB).

o ochraně osobních údajů, přijaté dne 15. prosince 2020, k dispozici na adrese https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_guidelines_202006_psd2_afterpublicconsultation_en.pdf.

⁷³ Viz čl. 6 odst. 1 písm. c), čl. 6 odst. 3 písm. a) a 41. bod odůvodnění obecného nařízení o ochraně osobních údajů.

⁷⁴ Viz oddíl 4 tohoto stanoviska.

⁷⁵ Viz oddíl 4 tohoto stanoviska.

76. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že chybí seznam kategorií a typů osobních údajů pro účely uvedené v čl. 34 odst. 1 písm. d) a e), a doporučují, aby spolunormotvůrci v příloze III dále upřesnili seznamy kategorií a konkrétních typů osobních údajů, které mají být pro tyto účely zpracovávány.

Sdílení odpovědnosti mezi poskytovateli platebních služeb

77. Podle čl. 34 odst. 3 návrhu je nutné poskytovatele platebních služeb považovat v případě zpracování osobních údajů pro účely uvedené v čl. 34 odst. 1 návrhu za správce údajů. Návrh rovněž upřesňuje, že pokud je platební účet v digitálních eurech vedený jedním poskytovatelem platebních služeb propojen s platebním účtem v nedigitálních eurech vedeným jiným poskytovatelem platebních služeb v souladu s čl. 13 odst. 4 návrhu, musí být tito poskytovatelé platebních služeb společnými správci. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů připomínají, že v souladu s čl. 26 odst. 1 obecného nařízení o ochraně osobních údajů, nebudou-li v souvislosti s tímto návrhem stanoveny příslušné oblasti odpovědnosti, bude na společných správcích, aby určili své oblasti odpovědnosti s ohledem na takové zpracování, zejména pokud jde o výkon práv subjektu údajů a povinnosti poskytovat informace podle článků 13 a 14 obecného nařízení o ochraně osobních údajů⁷⁶.

Povinnost poskytovatelů platebních služeb zavést vhodná technická a organizační opatření

78. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů vítají, že v čl. 34 odst. 4 návrhu je zakotvena povinnost poskytovatelů platebních služeb zavést vhodná technická a organizační opatření, včetně nejmodernějších bezpečnostních opatření a opatření na ochranu soukromí, aby z veškerých osobních údajů předávaných ECB nebo národním centrálním bankám či poskytovatelům podpůrných služeb nebylo možné přímo identifikovat jednotlivé uživatele digitálního eura. V zájmu posílení této povinnosti však EDPB a evropský inspektor ochrany údajů doporučují upřesnit, že taková opatření by měla zajistit pseudonymizaci osobních údajů tak, aby ECB nebo národní centrální banky již nemohly tyto údaje bez použití dalších informací přiřadit jednotlivým uživatelům digitálního eura.

10.2 Článek 35: Zpracování osobních údajů ECB nebo národními centrálními bankami

Právní základ pro zpracování prováděné ECB nebo národními centrálními bankami

79. Článek 35 návrhu vymezuje úkoly, u kterých mohou ECB a národní centrální banky zpracovávat osobní údaje při plnění úkolu „ve veřejném zájmu nebo [při výkonu veřejné moci]“. Návrh však neuvádí výslovně právní základ, o který se budou opírat při zpracování prováděném pro účely uvedené v čl. 35 odst. 1 návrhu. Podle EDPB a evropského inspektora ochrany údajů mohou ECB a národní centrální banky provádět zpracování uvedené v čl. 35 odst. 1 návrhu ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci. V zájmu vyjasnění právního základu zpracování prováděného ECB proto EDPB a evropský inspektor ochrany údajů spolunormotvůrcům doporučují, aby v 76. bodě odůvodnění návrhu výslovněji odkázali na čl. 6 odst. 1 písm. e) obecného nařízení o ochraně osobních údajů a čl. 5 odst. 1 písm. a) nařízení o ochraně

⁷⁶ Viz Pokyny EDPB č. 07/2020 k pojmům správce a zpracovatel, přijaté dne 7. července 2021, body 161–170, k dispozici na adrese https://edpb.europa.eu/system/files/2023-10/EDPB_guidelines_202007_controller_processor_final_en.pdf.

fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie.

Sdílení odpovědnosti mezi poskytovateli platebních služeb a ECB nebo národními centrálními bankami

80. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů uznávají, že ECB nebo národní centrální banky a poskytovatelé platebních služeb jsou považováni za samostatné správce, pokud tito poskytovatelé předávají osobní údaje ECB nebo národním centrálním bankám za účelem plnění jejich úkolů podle čl. 35 odst. 1 návrhu. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů sice konstatují, že uživatelé digitálního eura budou vstupovat do smluvního vztahu pouze s poskytovateli platebních služeb (článek 13 návrhu), chtějí však upozornit na to, že tato právní kvalifikace vyvolává otázku, jak bude ze strany ECB nebo národních centrálních bank zajištěna povinnost transparentnosti a výkon práv subjektů údajů při zpracování osobních údajů pro účely uvedené v čl. 35 odst. 1 návrhu. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů mají zejména za to, že spolupráce mezi poskytovateli platebních služeb a ECB nebo národními centrálními bankami v této záležitosti bude mít zásadní význam pro zajištění účinnosti práv subjektů údajů, jak vyžaduje obecné nařízení o ochraně osobních údajů, a tím i pro vybudování vysoké úrovně důvěry, o kterou návrh usiluje.

Typy osobních údajů zpracovávaných ECB nebo národními centrálními bankami

81. Čl. 35 odst. 2 návrhu odkazuje na kategorie osobních údajů uvedené v příloze IV, které mohou ECB a národní centrální banky zpracovávat pro účely uvedené v čl. 35 odst. 1. Příloha IV zároveň neobsahuje taxativní seznam typů osobních údajů, které budou zpracovávány ECB nebo národními centrálními bankami, nýbrž je uvádí demonstrativně pomocí výrazu „včetně“. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů doporučují, aby místo slova „včetně“ byly taxativním způsobem uvedeny příslušné typy osobních údajů, zejména pokud jde o:
- bod 1 podbod ii) přílohy IV, který odkazuje na zpracování „[informací] o online platebních transakcích v digitálních eurech, [informací spojených] s jedinečným číslem platebního účtu v digitálních eurech, včetně částky transakce“,
 - bod 3 přílohy IV, který odkazuje na zpracování „[údajů potřebných] pro analýzu falešných offline platebních transakcí v digitálních eurech: [informací] o místním úložném zařízení, včetně čísla místního úložného zařízení“.

10.3 Článek 36: Zpracování poskytovateli podpůrných služeb

82. Článek 36 návrhu popisuje účely, pro které mohou zpracování údajů provádět poskytovatelé podpůrných služeb v situaci, kdy se ECB rozhodne svěřit jim úkol vyvinout a řídit funkci mechanismu pro řešení sporů (článek 27 návrhu) nebo úkoly ve vztahu k mechanismu odhalování a prevence podvodů (článek 32 návrhu).
83. Kromě doporučení, která již byla uvedena výše v oddíle 8.5 v souvislosti s obecným mechanismem odhalování a prevence podvodů, by EDPB a evropský inspektor ochrany údajů chtěli vznést k článku 36 návrhu následující připomínky.

84. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů mají na základě čl. 27 odst. 2, čl. 32 odst. 1 a čl. 36 odst. 1 návrhu za to, že zatímco ECB a národní centrální banky budou odpovídat za zavedení mechanismů pro řešení sporů a obecné mechanismy odhalování podvodů, poskytovatelé podpůrných služeb budou mít na starosti podporu fungování těchto mechanismů, pokud na ně ECB tento úkol přenesne. Čl. 36 odst. 5 návrhu dále upřesňuje, že při poskytování takové podpory se poskytovatelé podpůrných služeb považují za správce údajů. V tomto ohledu je třeba mít na paměti, že vymezení úlohy správců údajů v legislativních aktech musí odpovídat jejich skutečné oblasti odpovědnosti, která je těmto subjektům v daných legislativních aktech svěřena⁷⁷. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů však mají za to, že návrh ve stávající podobě neposkytuje dostatečné informace o skutečných úkolech, které budou plnit poskytovatelé podpůrných služeb v souvislosti s mechanismy pro řešení sporů a obecnými mechanismy odhalování podvodů, a EDPB a evropský inspektor ochrany údajů tak nemají možnost posoudit jejich úlohu jako správců nebo zpracovatelů údajů při zpracování osobních údajů pro účely uvedené v čl. 36 odst. 1 návrhu. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů proto spolunormotvůrcům doporučují, aby blíže upřesnili oblasti odpovědnosti, které jsou svěřovány poskytovatelům podpůrných služeb s ohledem na tyto mechanismy a které by odůvodňovaly jejich roli správců údajů. Případně se spolunormotvůrci vyzývají, aby z čl. 36 odst. 5 vypustili ve všech případech právní kvalifikaci poskytovatelů podpůrných služeb jako správců údajů, přičemž taková kvalifikace bude muset být posouzena v pozdější fázi s ohledem na skutečné úkoly, které ECB těmto poskytovatelům svěří v souvislosti s články 27 a 32 návrhu, jakož i s ohledem na pokyny EDPB a evropského inspektora ochrany údajů k pojmům správce a zpracovatel údajů⁷⁸.

Typy osobních údajů zpracovávaných poskytovateli podpůrných služeb

85. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že pokud se ECB rozhodne svěřit úkol spojený s obecným mechanismem předcházení podvodům a jejich odhalování poskytovatelům podpůrných služeb, budou kategorie osobních údajů uvedené v příloze V předávány poskytovateli platebních služeb přímo těmto poskytovatelům podle čl. 32 odst. 4 návrhu. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů však konstatují, že body i) až iii) přílohy V návrhu používají výraz „včetně“ a neobsahují tedy úplný seznam příslušných typů osobních údajů, a doporučují proto dále upřesnit typ osobních údajů, které by mohly být zpracovávány poskytovateli podpůrných služeb v rámci těchto kategorií.

86. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů navíc upozorňují, že chybí seznam kategorií osobních údajů, které mají poskytovatelé podpůrných služeb zpracovávat při uskutečňování výměny

⁷⁷ Pokyny EDPB č. 07/2020 k pojmům správce a zpracovatel, přijaté dne 7. července 2021, bod 23, k dispozici na adrese https://edpb.europa.eu/system/files/2023-10/EDPB_guidelines_202007_controllerprocessor_final_en.pdf; Pokyny evropského inspektora ochrany údajů k pojmům správce, zpracovatel a společní správci podle nařízení (EU) 2018/1725, přijaté dne 7. listopadu 2019, strana 8, poznámka pod čarou 6, k dispozici na adrese https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/19-11-07_edps_guidelines_on_controller_processor_and_ic_reg_2018_1725_en.pdf.

⁷⁸ Pokyny EDPB č. 07/2020 k pojmům správce a zpracovatel, přijaté dne 7. července 2021, k dispozici na adrese https://edpb.europa.eu/system/files/2023-10/EDPB_guidelines_202007_controllerprocessor_final_en.pdf; Pokyny evropského inspektora ochrany údajů k pojmům správce, zpracovatel a společní správci podle nařízení (EU), přijaté dne 7. listopadu 2019, k dispozici na adrese https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/19-11-07_edps_guidelines_on_controller_processor_and_ic_reg_2018_1725_en.pdf.

zpráv za účelem řešení sporů podle čl. 27 odst. 2 návrhu, jakož i na to, že není upřesněno, kdo by tyto informace poskytoval. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů proto doporučují doplnit tato upřesnění do přílohy V.

Právní základ pro zpracování osobních údajů poskytovateli podpůrných služeb

87. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že návrh výslovně neuvádí právní základ zpracování prováděného poskytovateli podpůrných služeb pro účely uvedené v čl. 36 odst. 1 návrhu. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů proto doporučují v 76. bodě odůvodnění nebo v čl. 36 odst. 1 návrhu upřesnit, že na tato zpracování osobních údajů se bude vztahovat čl. 6 odst. 1 písm. e) obecného nařízení o ochraně osobních údajů, neboť zpracování prováděné poskytovateli podpůrných služeb bude probíhat v rámci veřejného úkolu, který jim svěřila ECB.

11 KAPITOLA IX – BOJ PROTI PRANÍ PENĚŽ

88. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů vítají, že článek 37 obsahuje zvláštní režim uplatňování pravidel pro boj proti praní peněz a financování terorismu, pokud jde o offline transakce v digitálních eurech. Cílem těchto ustanovení je zajistit vhodnou rovnováhu mezi ochranou soukromí a osobních údajů na jedné straně a uplatňováním pravidel pro boj proti praní peněz a financování terorismu na straně druhé, přičemž je třeba brát v potaz specifický rizikový profil digitálního eura. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů mají totiž za to, že pravidla pro boj proti praní peněz a financování terorismu, která se v současné době uplatňují na elektronické platby a umožňují sledovat peníze komerčních bank, je třeba upravit tak, aby bylo dosaženo cíle digitálního eura, jímž je zajistit co nejvyšší úroveň ochrany soukromí⁷⁹.
89. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů však konstatují, že v posouzení vlivu návrhu⁸⁰ se sice uvádí, že varianta 2e (selektivní ochrana soukromí v případě online plateb nízké hodnoty) „by mohla být atraktivní pro zločince a teroristy“, nevysvětluje se ale, proč by rizikový profil této varianty byl nutně vyšší než rizikový profil hotovosti.
90. V této souvislosti je třeba zmínit, jak připomíná Finanční akční výbor (dále jen „FATF“) ve svých doporučeních⁸¹, že úroveň rizika praní peněz a financování terorismu by neměla být určována abstraktně, nýbrž ve vztahu ke konkrétním rozhodnutím o podobě daného řešení, která by byla učiněna pro danou digitální měnu centrální banky. V tomto ohledu není v posouzení dopadů dostatečně analyzován rizikový profil digitálního eura v oblasti praní peněz a financování terorismu, který v praxi závisí na použité technologii a volbě řešení provedené ve fázi koncepce. Posouzení dopadů přitom nezohledňuje různé rizikové profily této varianty z hlediska praní peněz a financování terorismu, včetně skutečnosti, že by dané riziko mohlo být sníženo konkrétním řešením digitálního eura, za podmínky, že toto riziko bude řádně posouzeno a řízeno na základě přístupu založeného na rizicích.

⁷⁹ Prohlášení EDPB č. 04/2022 o možnostech řešení digitálního eura z hlediska ochrany soukromí a údajů, přijaté dne 10. října 2022, strana 3, k dispozici na adrese https://edpb.europa.eu/system/files/2022-10/edpb_statement_20221010_digital_euro_en.pdf.

⁸⁰ Strana 71 posouzení dopadů návrhu.

⁸¹ FATF, zpráva pro ministry financí a guvernéry centrálních bank G20 o tzv. stablecoinech, červen 2020, k dispozici na adrese <https://www.fatf-gafi.org/content/dam/fatf-gafi/reports/Virtual-Assets-FATF-Report-G20-So-Called-Stablecoins.pdf>, viz body 88, 92 a 94 přílohy B.

91. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů mají zejména za to, že existuje řada zmírňujících opatření, která je třeba vzít v potaz v zájmu snížení rizika praní peněz a financování terorismu v případě online digitálního eura. Jak bylo zdůrazněno v nedávné relevantní literatuře⁸², mezi taková opatření patří rozhodnutí ohledně konkrétního řešení a technická rozhodnutí, která je třeba s cílem snížení rizika praní peněz a financování terorismu učinit v pozdější fázi, například: i) úroveň omezení držby; ii) zavedení konkrétní prahové hodnoty pro online transakce nízké hodnoty, při jejímž překročení mohou být provedeny kompletní kontroly; a iii) možnost zpětné identifikace uživatelského účtu v případě podezření. Kromě těchto opatření by mohla být doplněna technická omezení, jako je přijetí vhodné definice okamžitosti s cílem zabránit transakcím „s vysokou frekvencí“, omezení počtu transakcí za den se stejným jedinečným číslem platebního účtu v digitálních eurech nebo sledování vzorců financování a defincování (jako je tomu v případě offline používání digitálního eura) s cílem zabránit zneužívání přístupu založeného na prahové hodnotě. V tomto ohledu EDPS a evropský inspektor ochrany údajů poukazují na výslovnou zmínku v 79. bodě odůvodnění návrhu, že s online transakcemi v digitálních eurech by mohlo být spojeno nízké riziko, neboť se předpokládá, že orgán AMLA vypracuje regulační technické normy týkající se „zjednodušených opatření náležitě péče“, která by měli poskytovatelé platebních služeb uplatňovat.
92. V tomto ohledu EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že posouzení vlivu návrhu nebere v potaz existenci omezení držby jako možného způsobu zmírnění rizika praní peněz a financování terorismu souvisejícího s online digitálním eurem, jež nelze na rozdíl od fyzické hotovosti použít jako prostředek k uchování hodnoty. Posouzení vlivu navíc nerozlišuje mezi standardním rizikem v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a možným nízkorizikovým statutem, který by umožnil zjednodušené kontroly, a zaujímá tak „univerzální“ přístup k riziku.
93. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů proto doporučují, aby byla do návrhu zahrnuta povinnost Eurosystemu zavést nejvhodnější technická opatření k dalšímu snížení rizikového profilu online transakcí v digitálních eurech nízké hodnoty, pokud jde o praní peněz a financování terorismu (například uvedením zvláštního ustanovení v kapitole X). EDPB a evropský inspektor ochrany údajů mají zejména za to, že riziko praní peněz a financování terorismu u online transakcí v digitálních eurech nízké hodnoty by mělo být řešeno a mělo by být zmírněno ve fázi konkrétního řešení digitálního eura, což by bylo vhodnější než *a priori* omezení prvků ochrany soukromí a osobních údajů u online transakcí v digitálních eurech nízké hodnoty. V případě povinného přijetí vhodných technických opatření ke snížení rizikového profilu v oblasti praní peněz a financování terorismu, jak je navrhováno, by takové *a priori* omezení prvků ochrany soukromí a osobních údajů u online transakcí v digitálních eurech nízké hodnoty nebylo technicky odůvodněné a nezajistilo by správnou rovnováhu mezi ochranou soukromí a osobních údajů na jedné straně a prevencí praní peněz a financování terorismu na straně druhé.

⁸² Bílý dům, Technické hodnocení systému digitální měny Americké centrální banky, září 2022, strana 19, k dispozici na adrese <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2022/09/09-2022-Technical-Evaluation-US-CBDC-System.pdf>.

94. S ohledem na všechny tyto okolnosti EDPB a evropský inspektor ochrany údajů litují, že v rámci návrhu nebyla uplatněna „*selektivní ochrana soukromí*“ pro online platby v digitálních eurech, který zvažovala sama ECB⁸³. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konkrétněji doporučují, aby byl zvláštní režim, který by se vztahoval na offline používání digitálního eura (v jehož rámci jsou kontroly z hlediska praní peněz a financování terorismu prováděny pouze v případě financování a definancování), rozšířen i na online transakce nízké hodnoty a byla tak stanovena prahová hodnota z hlediska ochrany soukromí neboli jinak řečeno prahová hodnota, pod níž by nedocházelo ke sledování transakcí pro účely boje proti praní peněz a financování terorismu. Tato prahová hodnota by mohla být stanovena prováděcím aktem postupem stanoveným v čl. 37 odst. 5 a 6 návrhu na základě předchozího posouzení rizik, které by zahrnovalo jak rizika pro ochranu údajů, tak hrozby v souvislosti s praním peněz a financováním terorismu. V zájmu jednoduchosti a efektivity by tato prahová hodnota mohla být stejná jako omezení offline transakcí a zahrnovat zejména denní transakce nízké hodnoty⁸⁴.
95. Pokud jde navíc o definici „*omezení transakcí*“ pro offline používání digitálního eura, EDPB a evropský inspektor ochrany údajů dále připomínají nutnost nalézt správnou rovnováhu mezi prevencí rizik praní peněz a financování terorismu na jedné straně a zachováním práva na ochranu údajů a soukromí na straně druhé. To by mělo být zohledněno v článku 37 návrhu. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů zejména konstatují, že kritéria, která má Komise podle čl. 37 odst. 6 zohlednit při rozhodování o omezeních transakcí a držby pro offline používání digitálního eura, se sice týkají rizika praní peněz a financování terorismu a „*použitelnosti a přijímání*“ digitálního eura, avšak stále zde chybí odkaz na ochranu soukromí při platbách. To je z hlediska ochrany údajů překvapivé, protože ochrana soukromí je jedním z hlavních cílů tohoto způsobu distribuce. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů proto doporučují, aby byly v čl. 37 odst. 6 návrhu zmíněny důsledky z hlediska ochrany soukromí a osobních údajů.
96. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů kromě toho konstatují, že čl. 37 odst. 6 návrhu pouze stanoví, že Komise „*může*“ při přijímání aktu v přenesené pravomoci v této oblasti konzultovat EDPB. Není však jasné, zda by tato konzultace proběhla a případně jak. Návrh by měl stanovit

⁸³ Člen Výkonné rady ECB Fabio Panetta například ve svém nedávném projevu před výborem ECON v souvislosti s úrovní rizika u plateb nižší hodnoty uvedl: „*Obecně lze uvažovat o větší míře ochrany osobních údajů u online a offline plateb nižší hodnoty. Tyto platby by mohly podléhat zjednodušeným kontrolám z hlediska praní peněz a financování terorismu, zatímco transakce vyšší hodnoty by nadále podléhaly standardním kontrolám*“. Viz: ECB, úvodní prohlášení člena Výkonné rady ECB Fabia Panetty v Hospodářském a měnovém výboru Evropského parlamentu, 30. března 2022, k dispozici na adrese https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2022/html/ecb.sp220330_1~f9fa9a6137.en.html.

⁸⁴ EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že takový odstupňovaný přístup (bez kontrol nebo s omezeným počtem kontrol u online transakcí nízké hodnoty) je stále častěji uplatňován v koncepci digitální měny centrální banky po celém světě. Jak je uvedeno/konstatováno v nedávném podkladovém dokumentu MMF, „[...] všechny tři aktivní projekty týkající se digitální měny centrální banky zvolily stejný způsob řešení politického kompromisu mezi anonymitou / finančním začleněním a dodržováním pravidel boje proti praní peněz a financování terorismu. Jejich přístup spočívá v tom, že poskytují odstupňovaný výběr peněženek s různými prahovými hodnotami. Peněženko s nižšími prahovými hodnotami umožňují větší anonymitu. (...) Používání odstupňovaných peněženek s digitální měnou centrální banky tak vede k „politické synergii“ mezi anonymitou, snížením rizika (panického výběru vkladů z bank veřejnosti) a finančním začleněním. Viz: Mezinárodní měnový fond, Zákulisí digitální měny centrální banky: nové trendy, poznatky a politické zkušenosti, únor 2022, strana 13, k dispozici na adrese <https://www.imf.org/-/media/Files/Publications/FTN063/2022/English/FTNEA2022004.ashx>.

strukturovaný a institucionalizovaný mechanismus, nikoliv pouhou možností konzultovat EDPB. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů proto spolunormotvůrcům doporučují, aby na konci čl. 37 odst. 6 stanovili povinnost orgánu AMLA úzce spolupracovat s EDPB a formálně ho konzultovat při vydávání stanoviska požadovaného Komisí (jak se navrhuje ve stanovisku evropského inspektora ochrany údajů k čl. 7 odst. 4 návrhu nařízení o rámci pro přístup k finančním údajům⁸⁵) a povinnost Komise toto stanovisko zohlednit před předložením návrhu aktu v přenesené pravomoci. Tím by nebyla dotčena konzultace s evropským inspektorem ochrany údajů v souladu s nařízením o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie.

97. Je rovněž třeba vyjasnit některá ustanovení tohoto článku, aby se předešlo jakýmkoli pochybnostem o významu, který se přikládá ochraně soukromí a osobních údajů při offline používání digitálního eura. Zejména:

- EDPB a evropský inspektor ochrany údajů doporučují zajistit soulad mezi čl. 37 odst. 2, který stanoví, že poskytovatelé platebních služeb, ECB ani národní centrální banky neuchovávají údaje o transakcích, a bodem 3 přílohy IV, který stanoví, že Eurosystem je oprávněn číst veškeré informace na místním úložném zařízení pro účely analýzy falešných offline platebních transakcí v digitálních eurech,
- v čl. 37 odst. 2 je výraz „*neuchovávají*“ [údaje o transakcích] nejasný z hlediska ochrany údajů, neboť by bylo možné spíše očekávat výrazy ve smyslu „*nezpracovávají*“ nebo „*nemají přístup*“. Výraz „*neuchovávají*“ patrně naznačuje, že k údajům lze mít přístup, což neodpovídá úrovni ochrany soukromí, která je cílem offline používání digitálního eura. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů proto doporučují nahradit výraz „*neuchovávají*“ výrazem „*nezpracovávají*“,
- čl. 37 odst. 4 uvádí mezi „*údaji o financování a definancování*“, které mají být zpracovávány pro účely boje proti praní peněz a financování terorismu, identifikátor místního úložného zařízení pro offline platbu v digitálních eurech. V tomto ohledu EDPB a evropský inspektor ochrany údajů doporučují upřesnit, proč je nutné zpracovávat takovou kategorii údajů pro účely čl. 37 odst. 3, a to s přihlédnutím k tomu, že návrh již upravuje zpracování jiných kategorií osobních údajů, včetně čísel účtů používaných pro financování a definancování.

98. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že podle čl. 35 odst. 4 ve spojení se 76. bodem odůvodnění návrhu by mělo být zajištěno jasné oddělení osobních údajů, aby Eurosystem nemohl přímo identifikovat jednotlivé uživatele digitálního eura. V tomto ohledu EDPB a evropský inspektor ochrany údajů doporučují stanovit povinnost Eurosystemu zajistit oddělení údajů v místním úložném zařízení ve vztahu k offline transakcím a online transakcím nízké hodnoty. V návrhu by mělo být uvedeno, že údaje o transakcích by měly být „izolovány“ (tj. měly by zůstat v místním úložném zařízení) a neměly by být exportovány mimo toto zařízení (tj. údaje by se měly zpracovávat a ukládat lokálně). Z technického hlediska je toto oddělení možné zavést a zprovoznit, a uživatelé tak získají silnější záruky, pokud jde o nastavení ochrany soukromí při používání offline digitálního eura.

⁸⁵ Stanovisko evropského inspektora ochrany údajů č. 38/2023 k návrhu nařízení o rámci pro přístup k finančním údajům, přijaté dne 22. srpna 2023, bod 30, k dispozici na adrese https://edps.europa.eu/system/files/2023-08/2023-0730_d2425_opinion_en.pdf.

12 KAPITOLA X – ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

99. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů konstatují, že článek 38 návrhu zmocňuje Komisi k měnění příloh prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci. V tomto ohledu vzhledem k očekávanému významnému vlivu na úroveň ochrany soukromí a osobních údajů dotčených osob doporučují EDPB a evropský inspektor ochrany údajů uvést jasný odkaz na článek 42 nařízení o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie, aby bylo zřejmé, že při navrhování takových aktů v přenesené pravomoci bude případně konzultován evropský inspektor ochrany údajů a/nebo EDPB.
100. Pokud jde o přezkum nařízení podle článku 41 návrhu, ochrana soukromí a osobních údajů by měla být ústředním aspektem posouzení Komise v rámci jejích zpráv. EDPB a evropský inspektor ochrany údajů jsou i nadále k dispozici, aby Komisi poskytovali relevantní informace při přípravě těchto zpráv, jež mají být předkládány nejprve jeden rok po prvním vydání digitálního eura a poté každé tři roky⁸⁶.

ZÁVĚREČNÉ POZNÁMKY

101. Zatímco v EU dále probíhá legislativní proces, Rada guvernérů ECB přezkoumá na podzim 2023 výsledky fáze šetření a na základě toho rozhodne, zda zahájí experimentálnější fázi týkající se digitálního eura s cílem vydat digitální euro za dva nebo tři roky⁸⁷. V této souvislosti EDPB a evropský inspektor ochrany údajů připomínají povinnost všech správců a společných správců údajů souvisejících s digitálním eurem provést posouzení vlivu na ochranu osobních údajů, jsou-li splněny požadavky na provedení takového posouzení podle článku 35 obecného nařízení o ochraně osobních údajů nebo článku 39 nařízení o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie, a pokud možno toto posouzení zveřejnit.
102. ECB by měla také vyhodnotit, zda není před provedením zpracování v souvislosti s digitálním eurem nutné konzultovat evropského inspektora ochrany údajů, protože takové zpracování by pravděpodobně vedlo k vysokému riziku pro práva a svobody fyzických osob. Zpracování osobních údajů ze strany ECB by zejména splňovalo alespoň tři z kritérií stanovených v Pokynech EDPB pro posouzení vlivu na ochranu osobních údajů (např. hodnocení nebo bodové hodnocení v kontextu mechanismu odhalování a prevence podvodů, zpracování citlivých osobních údajů v souvislosti s financemi uživatelů digitálního eura a zpracování ve velkém rozsahu)⁸⁸.

⁸⁶ Čl. 41 odst. 1 návrhu.

⁸⁷ ECB, Pokrok dosažený v rámci fáze šetření digitálního eura – čtvrtá zpráva, 14. července 2023, k dispozici na adrese <https://www.ecb.europa.eu/paym/intro/news/html/ecb.mipnews230714.en.html#:~:text=The%20fourth%20progress%20report%20on,it%20could%20strengthen%20financial%20inclusion>.

⁸⁸ Pracovní skupina zřízená podle článku 29, Pokyny pro posouzení vlivu na ochranu osobních údajů a stanovení, zda „je pravděpodobné, že zpracování údajů bude mít za následek vysoké riziko“ pro účely nařízení 2016/679,

103. V této souvislosti EDPB a evropský inspektor ochrany údajů doporučují, aby návrh připomněl povinnost ECB provést posouzení vlivu na ochranu osobních údajů a pověřil ji, aby v průběhu dalších kroků v rámci projektu, jako je přijetí technologických rozhodnutí a pravidel systému a ověření koncepce, zapracovala do koncepce digitálního eura nutnost dodržení povinností spojených se záměrnou a standardní ochranou osobních údajů. Takové ustanovení by z hlediska veřejnosti jednoznačným způsobem zajistilo transparentnost, pokud jde o záruky přijaté za účelem dosažení digitálního eura, které budou účinně chránit soukromí a osobní údaje. Tyto záruky by mohly být například uvedeny ve formě článku 36a nebo v závěrečných ustanoveních (kapitole X).

Za evropského inspektora ochrany údajů
evropský inspektor ochrany údajů

(Wojciech Wiewiorowski)

Za Evropský sbor pro ochranu osobních údajů
předsedkyně

(Anu Talus)